
REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E BUJQËSISË DHE ZHVILLIMIT RURAL

**Strategjia e Bujqësisë, Zhvillimin Rural dhe
Peshkimit 2021 – 2027
(SBZHRP 2021 – 2027)**

DRAFT

Përgatitur në kuadër të Projektit GIZ-SRD “Mbështetje për MBZHR-në në hartimin e SBZHRP-së 2021-2027”, zbatuar nga GFA Consulting Group,
Hamburg / Gjermani

Tabela e Përmbajtjes

Hyrje 5

1 Politikat kombëtare dhe ndërkombëtare dhe kornizat strategjike	8
2. Situata e përgjithshme në bujqësi dhe zonat rurale	12
Strategjia e ndërhyrjes në kuadër të SBZHRP 2021 - 2027	16
2 Përshkrimi i sistemit të monitorimit dhe vlerësimit.....	52
3 Anekset	54
3.1 Korniza logjike e SBZHRP me Objektivat dhe treguesit (ndikimi, rezultati dhe outputi) për 2022 - 2027 e buxhetuar për periudhen 2022 - 2024.....	54
3.2 Plani i Veprimit i MBZHR-së për 2022 – 2024 për përgatitjen dhe zbatimin e ndërhyrjeve	101

Lista e Tabelave

Tabela 4-1: Mekanizmat e planifikuar të ndërhyrjes në sektorin e bujqësisë dhe zhvillimit rural, duke përfshirë pylltarinë.....	17
--	-----------

Tabela 4-2: Mekanizmat e ndërhyrjes në sektorin e peshkimit dhe të akuakulturës	45
Tabela 6-2: Korniza logjike në lidhje me Objektivin dhe treguesit për 2024 – 2027 si edhe dhe buxheti i miratuar për 2022 – 2024.....	54
Tabela 6-1 Plani i Veprimit i i MBZHR-së për periudhën 2022 – 2024 në zbatim të SARDF 2021 - 2027	101

Lista e Figurave

Figura 2-1: Klasifikimi rural i rajoneve në Shqipëri (Tipologjia urbane-rurale e BE-së, rajonet e nivelit NUTS 3)	13
--	-----------

Shkurtime

AGJVBP	Axhenda e Gjellbër për Vendet e Ballkanit Perëndimor
AFP	Arsimimi dhe Formimi Profesional
AKU	Autoriteti Kombëtar i Ushqimit

BE	Bashkimi Evropian
BB	Banka Botërore
BBP	Bio-Ekonomia e Bazuar në Pyje
CEFTA	Marrëveshje e Tregtisë së Lirë për Evropën Qendrore
DP	Drejtoria e Përgjithshme
FAO	Organizata e Kombeve të Bashkuara për Ushqimin dhe Bujqësinë
GIZ	Agjencia Gjermane për Bashkëpunim Ndërkombëtar
GS	Gazet Serë
GVV	Grupet Vendore të Veprimit (në kuadër të qasjes LEADER)
HACCP (ARPKK)	Analiza e Rrezikut dhe Pikat Kritike të Kontrollit
INSTAT	Instituti i Statistikave
IPA	Instrumenti për Asistencë Para Aderimit
IPARD	Instrumenti për Asistencë Para Aderimit për Zhvillim Rural
IPARD AM	Instrumenti për Asistencë Para Aderimit për Zhvillim Rural – Autoriteti Menaxhues
KNMPTA	Komisioni Ndërkombëtar për Mbrojtjen e Peshkut Ton të Atlantikut
KPNK	Kontributi i Përcaktuar në Nivel Kombëtar
KKEPUBA	Komisioni Këshillimor Evropian për Peshkimin në Ujëra të Brendshme dhe Akuakulturë
KOPUB	Konfederata e Organizatave të Peshkimit në Ujëra të Brendshme
KPPM	Komisioni i Përgjithshëm i Peshkimit për Mesdheun
LEADER	Qasja e zhvillimit të rajoneve me drejtim / vendimmarje të komunitetit (Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale)
MBZHR	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
NjGj	Njësi Gjedhi (1 lope = 1 NjGj)
OBU	Operatorët e Biznesit Ushqimor
OMP	Organizatat e Menaxhimit të Peshkimit
ONP (ILO)	Organizata Ndërkombëtare e Punës
OJF	Organizatë Jo-fitimprurëse
OSHC	Organizatë e Shoqërisë Civile
OP	Organizata e Prodhuesve
OPU	Organizatat e Përdoruesve të Ujit
OTP	Organizimi i Tregut të Përbashkët
OZHQ	Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm
PEI	Plani Ekonomik dhe i Investimeve (për Ballkanin Perëndimor)
PKIE	Plani Kombëtar për Integrim Evropian
PMBM	Praktikat e Mira Bujqësore dhe të Mjedisit
PMB	Produktet e Mbrojtjes së Bimëve
PMO	Përcaktimi i Mbrojtur i Origjinës

PPB	Politika e Përbashkët Bujqësore (BE)
PPP	Politika e Përbashkët e Peshkimit (BE)
PPPP	Peshkimi i Paligjshëm, i Paraportuar dhe i Parregulluar
PSHV	Peshkim në Shkallë të Vogël
PZHRQ	Projekti i Zhvillimit i Qëndrueshëm Rural I zbatuar nga GIZ-i në Shqipëri (GIZ-SRD)
QSH	Qeveria e Shqipërisë
QTTB	Qendrat të Transferimit të Teknologjive Bujqësore
RAM	Rezistencë Antimikrobiale
RRDHLLF (FADN)	Rrjeti i të Dhënave të Llogarive në Ferma
RrKZHR	Rrjeti Kombëtar për Zhvillimin Rural
RUB	Rezervuarët Ujorë Bujqësorë
SBERAJ	Strategjia e BE-së për Rajonin Adriatik-Jonian
SBSH	Sipërfaqja Bujqësore e Shfrytëzuar
SBZHRP	Straegjia e Bujqësisë, Zhvillimit rural dhe Peshkimit
SIPT (LPIS)	Sitimi i Identifikimit të Parcelave të Tokës
SIP-SI	Sistemi i Integruar i Planifikimit – Sistem Informacionit
SNJIB	Sistemi i Njohurive dhe Inovacionit në Bujqësi
SMA	Sistemi i Monitorimit të Anijeve
SKZHI	Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim
SZHL	Strategjitë e Zhvillimit Lokal
SHBB	Shoqëritë e Bashkëpunimit Bujqësor
SHKF	Shërbimi Këshillimor i Fermave
SHKKB	Shërbimi Kombëtar i Këshillimit Bujqësor
SHOP	Shoqata e Organizatave të Prodhuesve
TI	Teknologjia e Informacionit
TGJM	Treguesit Gjeografikë të Mbrojtur
UBT	Universiteti Bujqësor i Tiranës
VSHB	Vlerë e Shtuar Bruto
VKM	Vendim i Këshillit të Ministrave
ZAA	Zona e Alokuar për Akuakulturë
ZK	Zyra e Kryeministrit

Hyrje

Vizioni

**Vizioni i Strategjisë për Bujqësinë, Zhvillimin Rural dhe Peshkimin
(SBZHRP) 2021 – 2027**

Të bëjë të mundur një sektor agroushqimor dhe të peshkimi të efektshëm, inovativ dhe të qëndrueshëm në Shqipëri, i cili të mund të përballojë me mirë presionet e tregut kombëtar dhe ndërkombëtar dhe të reagojë ndaj sfidave të ndryshimeve klimatike dhe të menaxhimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore, ndërkohë që kontribon në përmirësimin e cilësisë të jetës së banorëve të zonave rurale dhe duke rritur më tej atraktivitetin ndaj zonave rurale.

Adresimi i sfidave kryesore ekonomike, mjedisore dhe sociale si edhe ato të tregjeve ndërkombëtare për të përmirësuar mundësitë për zhvillimin e bujqësisë, peshkimit dhe biznesit në zonat rurale, duke i kushtuar vëmendje të veçantë barazisë gjinore dhe tërheqjes së fermerëve dhe sipërmarrësve të rinj, për të përmbushur prioritetet e politikave të sektorit dhe ambiciet e procesit të përafrimit të BE-së.

Është në përputhje me prioritetet e përgjithshme të politikave kombëtare në këtë sektor dhe me ambiciet e procesit të anëtarësimit në BE.

SBZHRP përmban tre politika, katër objektiva të përgjithshëm dhe dy objektiva ndërsektorialë:

Politika 1: ZHVILLIMI I QËNDRUESHËM I BUJQËSISË DHE I ZONAVE RURALE përmban tre objektiva të përgjithshëm si vijon:

- 1) Promovimi i prodhimit të qëndrueshëm dhe të cilësisë së ushqimit nëpërmjet zhvillimit të një sektori konkurrues dhe inovativ agroushqimor.** Përmirësimi i efektshmërisë dhe prodhimit të qëndrueshëm në fermë, rritja e orientimit drejt tregut të sektorit të agropërpunimit ushqimor, harmonizimi në mënyrë progresive i tij me standardet e BE-së, gjë që do të japë një përgjigje më të mirë ndaj kërkesave të konsumatorëve për ushqim të sigurt, me vlera ushqyese dhe të qëndrueshëm.
- 2) Forcimi i menaxhimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe veprimeve lidhur me klimën:** Kontribut i shtuar për kujdesin ndaj mjedisit, përshtatjen dhe zbutjen e efekteve të klimës, mbrojtjen e biodiversitetit dhe të peizazhit;
- 3) Forcimi i strukturës sociale-ekonomike të zonave rurale:** Promovimi i zhvillimit lokal nëpërmjet përmirësimit të mundësive punësimit dhe të zhvillimit të biznesit brenda dhe jashtë fermës byjqësore, si dhe përmes iniciativave për zhvillim të territorit të udhëhequra nga komuniteti;

Politika 2: ZHVILLIMI I QËNDRUESHËM I PESHKIMIT DHE EKONOMISË BLU përmban një objektiv të përgjithshëm si vijon

- 4) Nxitja e zhvillimit të qëndrueshëm detar dhe të ujërave të brendshme:** Forcimi i akuakulturës dhe tregjeve konkurruese dhe të qëndrueshme, si dhe komuniteteve bregdetare me ekonomi të sukseshme,

duke përfshirë ekonominë blu të qëndrueshme, si edhe nxitja e peshkimit të qëndrueshëm dhe mirëruajtja e burimeve biologjike.

Politika 3: ZHVILLIMI KAPACITETEVE ADMINISTRATIVE DHE INSTITUCIONALE, BASHKËPUNIMI I AKTORËVE, INOVACIONI DHE DIGJITALIZIMI, përmban dy objektiva ndërsektoriialë si vijon:

Objektivat ndërsektorialë:

1. **Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe** administrative drejt përafrimit me *acquis communautaire* të BE-së në klasterin dhe kapitujt përkatës;
2. **Transferimi i njohurive dhe inovacionit** në bujqësi dhe në zonat rurale si edhe nxitja e përvetësimit vënies të tyre zbatim.

Strategjia përmban forcimin e politikave të koordinimit dhe komunikimit dhe forcimin e mekanizmave të performancës dhe menaxhimit të rrezikut, së bashku me mekanizmin përkatës të monitorimit dhe vlerësimit që është hartuar në përputhje me Urdhrin përkatës të Kryeministrit.

Strategjia e re për Bujqësinë, Zhvillimin Rural dhe Peshkimin (SBZHRP 2021-2027) përfshin situatën specifike dhe arritjet e Shqipërisë dhe udhëhiqet nga objektivat e Politikës së Përbashkët Bujqësore të BE-së (PPB) dhe Politikës së Përbashkët të Peshkimit të BE-së (PPP) për periudhën pas vitit 2020, për të siguruar koherencë me procesin e përafrimit me BE, siç përcaktohet në Planin Kombëtar për Integrimin Evropian (PKIE 2021-2023).

Metodologjia, konteksti

SBZHRP-ja pasqyron konsolidimin e arritjeve të deritanishme nga njëra dhe orientohet në zbatimin e prioriteteve të Qeverisë së Shqipërisë në bujqësi, zhvillimin rural dhe peshkim për periudhën 2021-2024.

Më tej SBZHRP-ja reflekton situatën specifike dhe arritjet e deritanishme në zhvillimin e bujqësisë, zonave rurale dhe peshkimit në Shqipëri dhe për të siguruar koherencë me procesin e përafrimit me BE, siç përcaktohet në Planin Kombëtar për Integrimin Evropian (PKIE 2021-2023) është e orientuar drejt objektivave të Politikës së Përbashkët Bujqësore të BE-së (PPB) dhe Politikës së Përbashkët të Peshkimit të BE-së (PPP) për periudhën pas vitit 2020.

Gjithashtu, hartimi i SBZHRP-së bazohet në një qasje të bazuar në të dhëna dhe fakte për formulimin e politikave, përfshirë analizat SËOT dhe identifikimin e nevojave të pasqyruara në përfundimet e nëntë studimeve të pavarura sektoriale (MBZHR, maj 2021) dhe në analizën e dokumenteve dhe politikave të tjera përkatëse, duke përdorur treguesit kryesorë kontekstual. Të dhënat e analizuara përfshijnë periudhën 2015-2019, pasi ndikimi i pandemisë së vazhdueshme COVID-19 nga viti 2020 e në vazhdim, nuk mundëson interpretime të sakta në lidhje me kontekstin e përgjithshëm social-ekonomik të bujqësisë, zhvillimit rural dhe peshkimit në Shqipëri.

1 Politikat kombëtare dhe ndërkombëtare dhe kornizat strategjike

Propozimi i politikave, SBZHRP 2021-2027 është në përputhje edhe me objektivat e Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI III) 2021–2030 si edhe vizionin, objektivat dhe prioritetet e Qeverisë Shqiptare (2021-2025).

Prioritetet e politikës së Qeverisë së Shqipërinë për bujqësinë, zhvillimin rural dhe peshkimin për periudhën 2021 – 2025 janë konsideruar në SBZHRP:

Zhvillimi bujqësor dhe rural:

- Vazhdimi i përmirësimit të cilësisë së jetës në zonat rurale dhe diversifikimi i hapësirave dhe mundësive për aktivitete ekonomike.
- Promovimi i barazimit të dallimeve në standardet e jetesës ndërmjet zonave rurale dhe urbane përmes investimeve të vazhdueshme në ujësjellës dhe kanalizime, furnizim me energji elektrike, shëndetësi dhe arsim, infrastrukturë rrugore dhe përmirësim të teknologjisë dhe njohurive të prodhimit për ndërveprim më të madh ekonomik dhe social.

Rritja e eksportit përmes:

- Orientimit të investimeve në zgjerimin e zinxhirit të vlerës në përpunimin bujqësor.
- Lehtësimit të blerjes së makinerive dhe pajisjeve për përpunimin bujqësor, duke ofruar amortizimin e përshpejtuar me dyfishin e normës për ndërmarrjet ekzistuese.
- Përmirësimit të aksesit në tregjet e reja ndërkombëtare nëpërmjet informacionit dhe lehtësimit të marrëveshjeve tregtare.

Zhvillimi i turizmit rural nëpërmjet:

- Mekanizmave të mbështetjes për të rritur numrin e bizneseve të agro-turizmit dhe të bujtinave.
- Masave nxitëse për emigrantët, të rinjtë dhe për përfshirjen e shtuar të pjesëmarrjes të grave në këtë sektor.

Rritja e mbështetjes për bujqësinë, blegtorinë dhe zhvillimin rural:

- Mbështetje e drejtpërdrejtë për fermerët me 70 milionë €, nëpërmjet programeve të naftës për traktorët dhe masave të tjera të mbështetjes kombëtare.
- Mbështetje me 146 milionë € nëpërmjet programit IPARD III (financim kombëtar dhe nga BE-ja).

TVSH zero për:

- Makineritë bujqësore, të importit dhe vendas,
- 27 zëra doganorë në bordin në bordin e anijeve të peshkimit,

- Rrjetat, anijet, pajisjet elektronike, frigoriferë, motorë detarë, etj., mjetet e lundrimit për peshkim në bordin a anijeve të konsideruara si paisje në bord;
- Blerjen e naftës për anijet e peshkimit me 0 akcizë, 0 taksë për karburant dhe 0 taksë për karbon;
- Tarifa zero (0) për regjistrimin dhe vaksinimin e detyrueshëm të kafshëve;

SBZHRP merr parasysh **qëllimet e politikave dhe arritjet e reformave dhe sfidat e dokumenteve strategjike të ndërlidhura të mëparshme dhe të vazhdueshme**, në veçanti:

- Strategjinë Ndërsektoriale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural (SNBZHR 2014-2020; VKM Nr. 709/ 29.10.2014);
- Strategjinë Kombëtare të Peshkimit 2016-2021 (VKM Nr. 701/ 12.10.2016);
- Strategjinë Kombëtare për Ujitjen dhe Kullimin 2019-2021 (VKM Nr. 345/ 22.05.2019) për infrastrukturën bujqësore;
- Strategjinë Kombëtare për Konsolidimin e Tokës (VKM Nr. 700/ 12.10.2016);
- Politikat Strategjike për Mbrojtjen e Biodiversitetit 2016-2020 (VKM Nr. 31/ 20.01.2016)
- Strategjinë Kombëtare për Zhvillimin e Qëndrueshëm të Turizmit 2019–2023 (VKM Nr. 413/ 19.06.2019) në lidhje me zhvillimin e qëndrueshëm të turizmit agro/rural; dhe
- Parimet horizontale që lidhen me strategjitë kombëtare, si për Barazinë Gjinore, Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore, Reformën e Administratës Publike dhe kundër Korrupsionit.

Objektivat e SBZHRP-së me ndërhyrjet e tyre specifike kontribuojnë në arritjen e **Objektivave të mëposhtëm të Zhvillimit të Qëndrueshëm (OZHQ)** të Axhendës së OKB-së 2030:

- **OZHQ 2** për të arritur sigurimin e ushqimit dhe të ushqyerjes të përmirësuar dhe për të promovuar një bujqësi të qëndrueshme duke përfshirë peshkimin;
- **OZHQ 5** Barazia Gjinore është një temë horizontale në Strategji;
- **OZHQ 12** për të siguruar modele të qëndrueshme të konsumit dhe të prodhimit në sektorin agroushqimor dhe të peshkimit;
- **OZHQ 13** për të nxitur veprime për të luftuar ndryshimin e klimës dhe ndikimet e saj;
- **OZHQ 14** për të ruajtur dhe përdorur në mënyrë të qëndrueshme Detin Mesdhe dhe burimet detare për zhvillim të qëndrueshëm;

- **OZHQ 15** për të mbrojtur, rivendosur dhe promovuar përdorimin e qëndrueshëm të ekosistemeve tokësore me vëmendje të veçantë për të ndaluar dhe përmbysur degradimin e tokës dhe për të ndaluar humbjen e biodiversitetit;
- **OZHQ 17** për të rritur partneritetin global, për të forcuar strukturat e bashkëpunimit për zhvillim të qëndrueshëm në shkëmbimin e njohurive, ekspertizës, inovacioneve dhe burimeve financiare.

Barazia gjinore, të drejtat e pakicave dhe grupet e cenueshme

- Të gjitha politikat kombëtare përfshijnë **barazinë gjinore**, gjatë përgatitjes, zbatimit dhe monitorimit të tyre. Strategjitë kombëtare janë në përputhje me Udhërrëfyesin e BE-së për "Planin e Veprimit për Barazinë Gjinore dhe fuqizimin e grave në marrëdhëniet e jashtme për periudhën 2021-2025" në lidhje me të drejtat ekonomike dhe sociale dhe fuqizimin e vajzave dhe grave dhe duke përfshirë gratë dhe vajzat në tranzicionin e gjelbër dhe transformimin dixhital. Barazia gjinore dhe të drejtat e njeriut në kontekstin strategjik dhe përputhshmëria dhe realizimi i tyre monitorohet nëpërmjet Grupeve të Integruara të Menaxhimit të Politikave (GIMP), të koordinuara nga Zyra e Kryeministrit (ZK).
- Direktiva e riformuluar e BE-së (2006/54/KE) për Mundësitë e Barabarta dhe Trajtimin e Barabartë të grave dhe burrave në punësim dhe profesion është marrë në konsideratë nga administrata publike shqiptare.
- Në të gjitha fazat e hartimit të kësaj Strategjie janë përfshirë gratë dhe burrat, në mënyrë të balancuar. Strategjia synon t'u japë grave mundësi të barabarta dhe reale në aksesin dhe përfitimin e fondeve publike. Veprime avantazhuese si p.sh. pikë më të larta për grantet IPARD III dhe mundësi të barabarta për akses në pagesat e drejtpërdrejta, do të vazhdojnë të zbatohen.
- Ndërhyrjet synojnë të respektojnë plotësisht të drejtat e të gjithë individëve, duke përfshirë minoritetet dhe grupet e cenueshme.
- Aksesin në informacion, në kontekstin e zbatimit të Strategjisë, do të sigurohet pa marrë parasysh gjininë apo përkatësinë etnike.
- Sistemi i monitorimit dhe vlerësimit përfshin mbledhjen dhe analizën e të dhënave të ndara sipas gjinisë, duke lejuar në këtë mënyrë kryerjen e veprimeve korigjuese në kohën e duhur, sipas nevojës.

Kuadri politik përkatës Evropian dhe ndërkombëtar

Politika e përgjithshme e Shqipërisë është e orientuar drejt **anëtarësimit në BE**. Në qershor të vitit 2014, Shqipërisë iu akordua statusi i vendit kandidat. Në qershor të vitit 2018, Këshilli Evropian përcaktoi rrugën drejt hapjes së negociatave të anëtarësimit në BE dhe në mars të vitit 2020 miratoi hapjen e negociatave të ndjekur nga prezantimi i kuadrit negociator të Shqipërisë, në korrik të vitit 2020, tek Shtetet Anëtare. Në kontekstin e përafrimit gradual me *acquis* të BE-së në përgjithësi, edhe me PPB dhe Politikën e Përbashkët të

Peshkimit të BE-së (PPP) në veçanti, bujqësia, zhvillimi rural dhe peshkimi kanë marrë vëmendje të konsiderueshme politike dhe financiare për shkak të rëndësisë së tyre sociale-ekonomike, konkretisht sigurimin e punësimit dhe hapësirës së banimi për gjysmën e popullsisë shqiptare.

Draft korniza negociatore e muajit korrik të vitit 2020 përcaktoi direktivat dhe parimet për negociatat e anëtarësimit me një metodologji të re për Shqipërinë si vend kandidat. Korniza nuk është nënshkruar ende (30 nëntor 2021). Ajo integron metodologjinë e rishikuar të zgjerimit, merr parasysh EU-acquis në zhvillim të BE-së, domethënë, gjithashtu PPB-in e re të pas vitit 2020 dhe pasqyron siç duhet arritjet dhe situatën specifike të Shqipërisë.

SBZHRP-ja është përgatitur në përputhje me dispozitat e **Planit Kombëtar për Integrimin Evropian (PKIE) 2021-2023**, të miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave (VKM Nr. 90/17.02.2021) në kuadër të klasterit 5 dhe në lidhje me kapitullin 11 (Bujqësia dhe Zhvillimi Rural), kapitullin 12 (Politika për Sigurinë Ushqimore, për Veterinarinë dhe Fitosanitare), dhe kapitullin 13 (Peshkimi) dhe legjislacionin horizontal përkatës të Kapitullit 27 (Mjedisi dhe Klima)

Pika të tjera referimi të **SBZHRP-së në kontekstin e procesit të anëtarësimit në BE** janë:

- **Dispozitat e PPB të BE-së të pas vitit 2020** për përpunimin e Planeve Strategjike me qasjen e re të saj të orientuar drejt rezultateve dhe të strukturuar rreth nëntë objektivave specifike dhe të një objekti horizontal, të cilët sigurojnë orientimin e kuadrit strategjik dhe metodologjinë e SBZHRP-së.
- **Axhenda e Gjellbër për vendet e Ballkanit Perëndimor (AGJBP)** (Deklarata e Sofjes, 11/2020) pasqyron **angazhimet e Marrëveshjes së Gjellbër të BE-së**, me Strategjinë e BE-së „Nga Ferma në Tavolinë“ (05/2020) për një sektor të qëndrueshëm agroushqimor dhe Strategjinë e BE-së për Biodiversitetin 2030 (05/2020) për mbrojtjen dhe rikthimin e natyrës. SBZHRP-ja është më ambicioze në drejtim të mjedisit, duke marrë parasysh kontekstin e fazës përgatitore të Shqipërisë për hapjen e negociatave me BE-në, në mënyrë që të kontribuojë në mënyrë progresive në angazhimet e Axhendës së Gjellbër për Ballkanin Perëndimor. Si rezultat, masat mbështetëse të lidhura me mjedisin, klimën dhe biodiversitetin do të jenë të pranueshme për të përfutur intensitet më të lartë të ndihmës. Në mënyrë të ngjashme, sektori i peshkimit pritet të kontribuojë në zhvillimin e ekonomisë blu dhe të mbështesë objektivat e BE-së lidhur me klimën.
- **Plani Ekonomik dhe i Investimeve (PEI)** për Ballkanin Perëndimor, (i miratuar më 6/10/2020) i cili përcakton si prioritet për ndihmën e BE-së transformimin e qëndrueshëm të sistemeve agroushqimore dhe zhvillimin rural. Peshkimi është identifikuar ndër sektorët kyç për prodhimin primar të ushqimit, me një potencial të madh për zhvillim të mëtejshëm të qëndrueshëm ekonomik dhe për t'i bërë komunitetet rurale më tërheqëse.

- **Strategjia e BE-së për Rajonin Adriatik dhe Jonian** e pas vitit 2020 (SBERAJ) përfshin objektivat mbi habitatet tokësore transnacionale dhe biodiversitetin dhe ofertën e diversifikuar turistike si pjesë e synimit të politikës për zhvillimin rural, synim që pasqyrohet në SBZHRP, ndërsa objektivi i politikës së peshkimit në SBZHRP është në përputhje me promovimin e qëndrueshmërisë, diversifikimit dhe konkurrencës në sektorët e peshkimit dhe akuakulturës. Pikat kryesore të SBERAJ 2021-2027 përfshijnë veprime për të përmirësuar nivelet e aftësive dhe ekspertizës për fuqinë punëtore në sektorin detar dhe ekonominë blu.

2. Situata e përgjithshme në bujqësi dhe zonat rurale

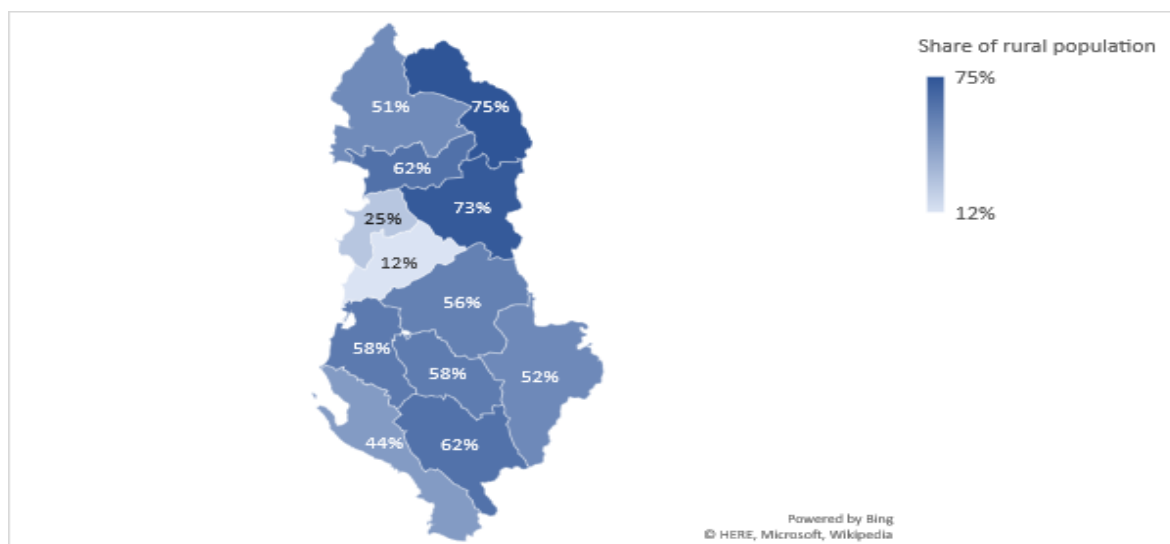
Sipërfaqja e përgjithshme e territorit të Shqipërisë është 28,748 km². Pyjet janë burimet kryesore natyrore që mbulojnë 41.6% të sipërfaqes së përgjithshme, 24% është tokë bujqësore dhe 16% kullota dhe livadhe të përhershme. Shqipëria është gjithashtu e pasur me burime ujore me një vijë bregdetare prej 476 km, ku zhvillohen aktivitetet e peshkimit. Peshkimi në ujërat e brendshëm mbështetet në 10,600 ha të ndarë në tetë laguna bregdetare dhe në më shumë se 100 liqene natyrore me një sipërfaqe totale prej 1,210 km². Vendi është i njohur për diversitetin e tij të lartë të ekosistemeve dhe habitateve të pasura me biodiversitet. Territori përfshin ekosistemet detare, zonat bregdetare, liqenet, lumenjtë, shkurret me gjelbërim të përhershëm dhe gjethegjerë, pyjet gjethegjerë, pyjet me pisha, kullotat dhe livadhet alpine dhe nën-alpine, si dhe ekosistemet malore të larta.

Organizimi administrativo-territorial e ndan Shqipërinë në 12 qarqe dhe 61 bashki. Sipas tipologjisë urbane-rurale të BE-së, klasifikohen tre kategori (niveli NUTS 3 = rajone): rajone kryesisht urbane, rajone të ndërmjetme rurale dhe rajone kryesisht rurale¹. Sipas këtij klasifikimi, rajoni me mbizotërim urban është Tirana, rajone të ndërmjetme rurale janë: Durrësi, Shkodra dhe Korça, dhe rajone kryesisht rurale janë Berati, Dibra, Elbasani, Fieri, Gjirokastra, Kukësi, Lezha dhe Vlora.

---

¹ Rajone kryesisht urbane, rajone të nivelit NUTS 3 ku të paktën 80% e popullsisë jeton në grumbullime urbane; Rajonet e ndërmjetme, rajonet e nivelit NUTS 3 ku më shumë se 50% por më pak se 80% e popullsisë jeton në grumbullime urbane; Rajone kryesisht rurale, rajone të nivelit NUTS 3 ku të paktën 50% e popullsisë jeton në qelizat e rrjetit rural.

Figura 1-1: Klasifikimi rural i rajoneve në Shqipëri (Tipologjia urbane-rurale e BE-së, rajonet e nivelit NUTS 3)

Burimi: INSTAT (2014)

Shqipëria ka një **popullsi totale** prej 2,845,955 banorësh (1 janar 2020, INSTAT 2020), nga të cilët 1,429,088 janë gra. Dendësia e popullsisë është 100 banorë për km².

Disponueshmëria dhe cilësia e **infrastrukturës rurale dhe shërbimeve** bazë janë në proces zhvillimi në zonat rurale, por mbetet sfidues veçanërisht në zonat e thella dhe malore: me të gjithë akset e hapura, rrugwt e shtruara dhe vëmendjen e rritur, akoma ka vend për përmirësimin e aksesit të zonave rurale me akset kombëtare.

Zhvillimi ekonomik në zonat rurale karakterizohet nga një mbizotërim i sektorit ekonomik nga bujqësia. Sektori bujqësor përjeton rritje të qëndrueshme, me formim vjetor të kapitalit fiks bruto (FBKF) prej rreth 53.7 milionë Euro, dhe rritje të produktivitetit vjetor (VSHB për njësi të fuqisë punëtore në bujqësi) prej 5,500 Euro (në vitin 2019). Kontributi i bujqësisë në totalin e vlerës së shtuar bruto të ekonomisë është rreth 21% ndaj VSHB-së kombëtare.

Në vitin 2019, 36.4% e **forcës totale të fuqisë punëtore** (gratë 41.6%, burra 32.7%) ishte në bujqësi, pylltari dhe peshkim. **Shkalla** zyrtare e **papunësisë** në zonat rurale konsiderohet më e ulët se në zonat urbane. **Paga mesatare mujore bruto në bujqësi**, pylltari dhe peshkim është pranë mesatares kombëtare.

Prodhimi bujqësor dominohet nga fermat e vogla dhe fermat familjare. 85% e fermave klasifikohen si të vogla,. Në periudhën 2020- 2022, edhe falë integritit të një pjese të rëndësishme të fermerëve në skemat kombëtare të mbështetjes ku mbështetja ndaj naftës ka pasur një rol thelbësor, numri i fermerëve që zotërojnë një NIPT fermeri është rritur ndjeshëm. Kështu në vitin 2021 dhe muajt e parë të vitit 2022, janë pajisur me NIPT fermeri dyfishi i fermerëve që kanë marrë NIPT fermeri për periudhën 2017-2020. Madhësia mesatare e pandryshuar prej 1.2 ha, e kombinuar me fragmentimin janë sfidat kryesore për rritjen dhe konkurrencën e sektorit të bujqësisë. Megjithatë, pronarët e vegjël luajnë rol kritik për sigurinë ushqimore të popullsisë shqiptare, si dhe për rritjen

e mirëqenies në zonat rurale. Vështirësitë strukturore të trashëguara të fermave po mbështeten nga politika publike të cilat synojnë bashkimin e fermerëve në procesin e tregtimit të produkteve bujqësore.

Agro-përpunimi është rritur ndjeshëm gjatë 10 viteve të fundit duke arritur në 24.4% të xhiros totale të bujqësisë. Tendencat janë shumë pozitive, të cilat tregojnë se sektori ka potencial të lartë për zhvillim dhe krijimin e vendeve të punës. Xhiroja e sektorit është pothuajse dyfishuar, ndërkohë që punësimi është rritur me rreth 20%, mbështetur nga rritja e kërkesës së brendshme për produkte të përpunuara dhe rritja e eksportit të produkteve me origjinë bimore, ndërkohë që mundësimi i eksportit të produkteve me origjinë shtazore është në proces realizimi me disa prej vendeve të rajonit, por edhe në të ardhmen me vendet e Bashkimit Evropian, pas përfundimit të procesit të reformave të rëndësishme të ndërmara në fushën e sigurisë ushqimore në të cilat është angazhuar sektori.

Tendencat e parashikuara në ndryshimet klimatike për Shqipërinë tregojnë rritje të temperaturës prej 1°C deri në 2°C gjatë verës, si dhe një ndryshueshmëri të reshjeve dhe një rritje të ngjarjeve ekstreme të motit që përbëjnë një tjetër sfidë për prodhimin bujqësor, furnizimin me ujë, sigurinë ushqimore, dhe rritjen ekonomike për shumicën e popullsisë rurale.

Zonat rurale në Shqipëri kanë një **potencial të lartë për turizmin e qëndrueshëm të bazuar në natyrë**, por i cili po vlerësohet dhe lidhet me sektorët e tjerë të ekonomisë lokale, si bujqësia. Sektori i turizmit rural, i cili ofron punësim tërheqës për të rinjtë dhe gratë, është një **forcë shtytëse e rimëkëmbjes ekonomike sidomos** pas përfundimit të pandemisë COVID-19 bazuar në strategjinë "e rindërtimit" me fokus në rritjen e standardizimit dhe çertifikimit për t'i shërbyer pritshmërive më të larta të turistëve. Zhvillimi i sektorit po nxjerr në pah nevojën për të punësuar të kualifikuar. Sektori shihet si një prej motorëve të zhvillimit të zonave rurale duke lidhur kështu në të njëjtën pikë prodhimin, përpunimin, shërbimet ndaj produktit. Priten kërkesa të reja të banorëve të zonave rurale për aktivitete rekreative dhe rritje të vlerësimit të zonave rurale.

Prodhimi total primar nga peshkimi është rritur në mënyrë të konsiderueshme në vitet e fundit, ku akuakultura detare dhe peshkimi kanë kontribuar në mënyrë të ndjeshme në rritjen e sektorit ndërsa ujërat e brendshme dhe lagunat bregdetare kanë patur një kontribut më të kufizuar. Peshkimi detar zë më shumë se 52% të kapjes dhe 61% të vlerës, ndërsa ujërat bregdetare dhe ato të brendshme përbëjnë 21% të kapjes por vetëm 13% të vlerës. Peshkimi artizanal është një faktor i rëndësishëm ekonomik për komunitetet bregdetare, por një pjesë e madhe e sasisë së tyre të kapjes mbetet e paregjistruar.

Punësimi me kohë të plotë në peshkim dhe akuakulturë vlerësohet në 9,550 persona me një numër të konsiderueshëm grash të punësuar në industrinë përpunuese dhe shërbimet ndihmëse (të gjitha në vitin 2019). Eksportet e peshkut dhe prodhimeve të detit janë katërfishuar në gjashtë vitet e fundit duke arritur pothuajse 100 milionë Euro në vitin 2019. Industria e përpunimit të peshkut është e fokusuar në eksportin në tregun e BE-së. Ka një ngopje

mesatare shumë të ulët të kapacitetit prej 39%, që i jep mundësi të vazhdueshme sektorit për tu zhvilluar edhe në të ardhmen. Akuakultura është bërë më e rëndësishme, duke zënë 27% të kapjes dhe 26% të vlerës, veçanërisht për produktet e peshkut detar. Tendenca e rritjes së akuakulturës ka qenë edhe më e rëndësishme se ajo e sektorit të peshkimit duke e vendosur këtë sektor në vëmendje të shtuar duke qenë se akoma importet e produkteve të akuakulturës janë të nevojshme për të përmbushur plotësisht kërkesën e brendshme, kërkesë e cila është në rritje edhe si pasojë e zhvillimi i turizmit.

Burimet bregdetare dhe detare janë pasuri ekonomike me një vlerë të lartë, potenciali i plotë i të cilave parashikohet që të eksplorohe në mënyrë më të plotë në Shqipëri. Zhvillimi i mëtejshëm i ekonomisë blu do të mundësohet nga transferimi dhe përthithja e kërkimit shkencor dhe inovacionit, investimet në biznese të reja detare dhe në bio-ekonomi, duke përfshirë modelet e qëndrueshme të turizmit, të cilat do të krijojnë vende pune dhe në të njëjtën kohë të rrisin zhvillimin e drejtuar në nivel lokal me rëndësi të lartë sociale - ekonomike dhe kulturore për komunitetet bregdetare.

Në Shqipëri po ndodh me shpejtësi transformimi i shpejtë i prodhimit bujqësor dhe i peshkimit, që është i nevojshëm për të ndërtuar sisteme të qëndrueshme ushqimore, peshkatarë dhe operatorë përpunues ekonomikisht të qëndrueshëm dhe të aftë që të përballin sfidat aktuale dhe ato në të ardhmen.

Strategjia e ndërhyrjes në kuadër të SBZHRP 2021 - 2027

Strategjia e ndërhyrjes është e orientuar drejt modelit të ri të PPB-së pas vitit 2020, asaj të ofrimit të ndërhyrjeve të orientuara drejt rezultateve në përputhje me burimet e disponueshëm dhe të pritshëm si edhe me instrumentet e financimit kombëtar dhe ndërkombëtar të strukturuar në tre shtylla si vijon:

- Shtylla e tipit I; pagesat e drejtpërdrejta
- Shtylla II e tipit: masa mbështetëse për investime dhe bashkëpunim
- Asistencë Teknike, Asistencë Financiare (kryesisht nga donatorët)

Mekanizmat e ndërhyrjes që rrjedhin prej tyre i referohen nevojave prioritare të agreguara të identifikuara në kapitujt e Objektivave të Përgjithshëm, Specifik dhe Ndërsektorial (shih Kapitujt 3.1.5, 3.2.5, 3.3.4, 0, 3.5.1 dhe 3.5.2).

Mekanizmat e ndërhyrjeve për bujqësinë dhe zhvillimin rural, duke përfshirë pylltarinë janë përshkruar në Tabelën 4-1

Mekanizmat e ndërhyrjes në sektorin e peshkimit janë përshkruar veçmas në Tabelën 4-2.

Përshkrimi i instrumenteve dhe masave të ndërhyrjes së planifikuara në kuadër të SBZHRP 2021-2027

Tabela 1-1: Mekanizmat e planifikuara të ndërhyrjes në sektorin e bujqësisë dhe zhvillimit rural, duke përfshirë pylltarinë

Masa /Ndërhyrja e planifikuara	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
1- Pagesat e drejtpërdrejta (llojet e shtyllës I)			
<p>1. Mbështetje kalimtare për të ardhurat për sektorët e orientuar nga tregu nën Organizimin e Përbashkët të Tregut (perime, fruta dhe ullinj)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë fermerët, përdorues të tokës bujqësore. - Pagesat duhet të lidhen me kërkesat e thjeshtuara të Kushteve të Mira Bujqësore dhe Mjedisore (KMBM). - Mbështetja publike do të jetë më e lartë për fermat e madhësisë të mesme. - Pagesat duhet të bëhen çdo vit, për ha. 	1.1, 1.2	Buxheti Kombëtar
<p>2. Mbështetja e të ardhurave për fermën sipas kriterit të sipërfaqes bujqësore të shfrytëzuar (pagesa në buxhetin e fermës që janë tëshkëputura</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë fermerët, përdorues të tokës bujqësore. - Pagesat duhet të lidhen me kërkesat e KMBM (nën kushtin e një kontrollit minimal prej 1%). Në 2 vitet e para të zbatimit të KMBM-ve, për mospërputhjet duhet të jepen vetëm vërejtje sensibilizuese (pa penalitete), duke lejuar kështu që fermerët të përshtaten me sistemin e ri. - Mbështetja publike duhet të jetë më e lartë për fermat me madhësi të mesme. 	1.1, 1.2, 1.5	Buxheti Kombëtar

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
nga lloji i prodhimit bimor apo blegtoral ose nga faktorët specifikë të prodhimit)	<ul style="list-style-type: none"> - Mbështetja plotësuese e të ardhurave për fermerët e rinj (start-up)duhet të sigurohet për një kohëzgjatje maksimale prej pesë vitesh, duke filluar nga viti i parë i paraqitjes së aplikimit për pagesën për fermerët e rinj. - Pagesat duhet të bëhen çdo vit, për ha. 		
3. Mbështetja e të ardhurave për fermën për krerë të kafshëve	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë pronarët e kafshëve. - Pagesat duhet të lidhen me kërkesat e thjeshtuara për Kushtet e Mira Bujqësore dhe Mjedisore (KMBM) (nën kushtin e një kontrolli minimal prej 1%). Në 2 vitet e para të zbatimit të KMBM-së, për mospërputhjet duhet të jepen vetëm vërejtje sensibilizuese (pa penaltete), duke lejuar kështu që fermerët të përshtaten me sistemin e ri. - Mbështetja publike duhet të jetë më e lartë për fermat me madhësi të mesme. - Pagesat duhet të bëhen çdo vit, për kokë kafshësh/koshere bletësh. 	1.1, 1.2, 1.6	Buxheti Kombëtar
4. Kompensimi për naftën në bujqësi	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë përdoruesit e tokës bujqësore, pronarët e kafshëve dhe pronarët e traktorëve. - Për kulturat/grupet e kulturave dhe kafshët, konsumi standard i karburantit të naftës duhet të llogaritet për ha dhe për krerë të kafshëve. Kompensimi mbulon të gjitha taksat që lidhen me përdorimin e naftës, sipas vlerësimit të konsumit të karburantit nga 	1.1, 1.2	Buxheti Kombëtar

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	ferma, bazuar në sipërfaqen e fermës dhe numrin e kafshëve.		
5. Skema e cilësisë së qumështit	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë pronarët e fermave të lopëve qumështore pa dallime gjinore (burra dhe gra). - Pagesat duhet të bëhen për çdo litër qumështi të dorëzuar në një fabrikë/njësi përpunimi, me një nivel të çmimit në varësi të cilësisë së tij. 	1.1, 1.2, 1.6	Buxheti Kombëtar
2- Zhvillimi Rural (masa të tipit të Shtyllës II)			
6. Grantet për investime në asetet fizike të ekonomive bujqësore	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë fermerët pa dallim gjinor (burra dhe gra) ose grupe fermerësh, qofshin persona fizikë ose juridikë dhe persona të tjerë juridikë bujqësore. - Qëndrueshmëria ekonomike e përfituesve duhet të vërtetohet përmes planeve të biznesit. - Investimi duhet të jetë në përputhje me standardet e BE-së për mbrojtjen e mjedisit dhe mirëqenien e kafshëve dhe në përputhje me standardet e tjera të parashkruara në programin IPARD III. - Intensiteti i ndihmës duhet të jetë më i lartë për fermerët e rinj, grate, organizatat e prodhuesve, për investimet në zonat malore, përpërputhshmërinë me standardet e BE-së, dhe për bujqësinë organike dhe investime të tjera të lidhura me mjedisin dhe klimën. - Kriteret e përzgjedhjes gjithashtu do të adresojnë mangësitë e sektorëve (siç janë identifikuar në studimet sektoriale) ose për të 	1.2, 1.4, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 2.4, 2.5	EU IPARD III + Buxheti Kombëtar (bashkë-financim)

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<p>mbështetur zgjerimin e sektorëve me vlerë të shtuar të lartë (p.sh. blegtoaria, pemishtet, ullishtat, sipërfaqet e kultivuara me perime), prioritizimin i organizatave të prodhuesve dhe përafrimin me standardet e BE-së, duke përfshirë mirëmenaxhimin dhe depozitimin e plehut organik.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sistemet efektive të ujitjes do duhet të jenë të detyrueshme për investimet në sektorët e fruta-perimeve. - Në përfundim të investimit duhet të vërehet një rritje e madhësisë së fermës (përmasa fizike ose ekonomike). - Të ardhurat e parashikuara, siç përmendet në planet e biznesit duhet t'i nënshtrohen kontrolleve pasi investimi është funksional, duke stimuluar kështu formalizimin fiskal të sektorit.. 		
7. Grantet për investime në asete fizike që kanë të bëjnë me përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë ndërmarrjet / njësitë e përpunimit të ushqimit. - Intensiteti i ndihmës është më i lartë për investimet që realizojnë përputhshmërinë me standardet e BE-së. - Prioritet i jepet përafrimit të standardeve të BE-së, veçanërisht për sigurinë ushqimore dhe menaxhimin e mbetjeve (trajtimi i ujit dhe ripërdorimi i mbetjeve) dhe për integrimin e prodhimit të prodhuesve vendas / inkurajimin e zinxhirëve të furnizimit të shkurtër. - Kriteret për zinxhirin e furnizimit vendor duhet të pasqyrojnë 	1.6, 1.8, 1.9, 1.11	EU IPARD III + Buxheti Kombëtar (bashkë-financim)

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<p>qëllimet e barazisë gjinore dhe të sigurojnë përfshirjen e grave (p.sh. përqindja minimale e prodhuesve vendas burra ose gra/cilado gjini/tjetër për të siguruar stimuj për rritjen e angazhimit të grave në zinxhirin lokal të vlerës.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Duhet të mundësohen paradhënie. - Në përfundim të investimit, i gjithë objekti ku kryhet investimi duhet të jetë në përputhje me të gjitha standardet kombëtare, ndërsa investimi me rregullat e BE-së. 		
8. Grante për rehabilitimin e sistemit të ujitjes dhe kullimit	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë shoqatat e përdoruesve të ujit dhe bashkitë - Nën pranueshmëri janë kanalet dytësore dhe terciare që aktualisht nuk përdoren (110,000 ha) për punimet e rehabilituara (kanalet, strukturat e kontrollit të ujit, pompat etj.). 	1.7	Buxheti Kombëtar, Donatorët
9. Grant për vendosjen e fermerëve të rinj	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë fermerë të rinj meshkuj dhe femra (deri në 40 vjeç), drejtues të fermës me trajnime apo aftësi të përshtatshme. - Mbështetja financiare do të sigurohet për fillimin e bizneseve rurale (start-up) të lidhura me bujqësinë, duke përfshirë krijimin e fermerëve të rinj, bazuar në një plan biznesi. - 75% e mbështetjes duhet të jepet menjëherë pas miratimit dhe kontraktimit të planit të biznesit, dhe pjesa tjetër prej 25% në përfundim të zbatimit të planit të biznesit, por jo më vonë se 3 vjet nga momenti i nënshkrimit të kontratës. 	1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 1.8, 1.11, 1.13	Buxheti Kombëtar, Donatorët (TA dhe skema pilot)

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)	
	<ul style="list-style-type: none"> - Plani i biznesit duhet të përfshijë detyrimisht përafrimin e standardeve, mekanizimin/përmirësimin e produktivitetit të punës dhe përmirësimin e aksesit në treg. - Prioriteti duhet të mbulojë sektorët me vlerë të lartë të shtuar dhe bujqësinë organike dhe të diplomuarit e rinj meshkuj dhe femra të universiteteve për bujqësi. - Fermerët e rinj duhet të kenë prioritet trajnimet e lidhura me inovacionin. - Në përfundim të zbatimit të planit të biznesit, ferma duhet të jetë në përputhje me të gjitha standardet kombëtare. 			
10. Grupet e prodhuesve për ullinj, fruta dhe perime	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë grupet e prodhuesve të regjistruar. - Mbështetja është e kufizuar në 10% të prodhimit të tregtuar gjatë pesë viteve të para pas regjistrimit dhe nuk mund të kalojë një nivel të caktuar, por që është stimulus, në një vit. 	1.6, 1.10	EU IPA III, Buxheti Kombëtar, Donatorët	
11. Skemat agromjedisore dhe klimatike	Racat lokale	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë pronarët e kafshëve. - Rregullat për menaxhimin e plehut organik, mirëqenien e kafshëve dhe shëndetin e kafshëve duhet të jenë pjesë e rregullave bazë / standardeve minimale të detyrueshme. Gjithashtu, duhet të përcaktohen dhe zbatohen kërkesat e thjeshtuara të KMBM. - Personat meshkuj dhe femra, që kryejnë operacione në kuadër të këtij lloji ndërhyrjesh, duhet të kenë akses në njohuritë dhe 	2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7	EU IPARD III + Buxheti Kombëtar (bashkë-financim)

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<p>informacionin përkatës që kërkohet për zbatimin e këtyre aktiviteteve, duke pasur në këtë mënyrë akses në trajnimin dhe këshillimin e duhur.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pagesat duhet të bëhen çdo vit, për frymë kafshësh me një angazhim për një periudhë 3-vjeçare në përputhje me përcaktimet e planit buxhetor afatmesëm. 		
Ullishte tradicionale	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë përdoruesit e ullishtave tradicionale. - Kërkesat e thjeshtuara të KMBM duhet të përcaktohen dhe zbatohen si pjesë e standardeve bazë / minimale të detyrueshme. - Krasitja vjetore dhe ndalimi i inputeve kimike janë të detyrueshme. - Personat që kryejnë aktivitete sipas kësaj ndërhyrjeje duhet të kenë akses në njohuritë dhe informacionin përkatës të kërkuar për zbatimin e këtyre aktiviteteve, duke pasur në këtë mënyrë akses në trajnimin dhe këshillimin e duhur. - Pagesat duhet të bëhen çdo vit, për ha, me një angazhim 5-vjeçar. 	2.2, 2.5, 2.6, 2.7	EU IPARD III + Buxheti Kombëtar (bashkë-financim)
Bujqësia organike	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë përdoruesit e tokës bujqësore nën shndërrim ose si bujqësi organike e certifikuar. - Kërkesat e thjeshtuara të KMBM duhet të përcaktohen dhe zbatohen si pjesë e standardeve bazë / minimale të detyrueshme. - Personat që kryejnë aktivitete sipas kësaj ndërhyrjeje duhet të kenë akses në njohuritë dhe informacionin përkatës të kërkuar për 	2.4, 2.5, 2.6, 2.7	EU IPARD III + Buxheti Kombëtar (bashkë-financim)

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<p>zbatimin e këtyre aktiviteteve, duke pasur në këtë mënyrë akses në trajnimin dhe këshillimin e duhur.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pagesat duhet të bëhen çdo vit, për ha me një angazhim 3-vjeçar në përputhje me përcaktimet e planit buxhetor afatmesëm. 		
Menaxhimi i i shfrytëzimit ekstensiv të kullotave	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë përdoruesit e kullotave tradicionale të angazhuara në shfytëzimin e kullotave në respektim të kritereve të mirëmenaxhimit. - Kërkesat e KMBM duhet të përcaktohen dhe zbatohen si pjesë e standardeve bazë / minimale të detyrueshme. - Duhet të merren parasysh rregullat për sigurimin e një densiteti maksimal të kullotjes dhe kositjes së vonshme të livadheve, të ndalohen inputet kimike, ndërsa plehrat organike të jenë të kufizuara. - Personat që kryejnë aktivitete sipas kësaj ndërhyrjeje duhet të kenë akses në njohuritë dhe informacionin përkatës të kërkuar për zbatimin këtyre aktiviteteve, duke pasur në këtë mënyrë akses në trajnimin dhe këshillimin e duhur. - Pagesat duhet të bëhen çdo vit, për ha me një angazhim 3-vjeçar në përputhje me përcaktimet e planit buxhetor afatmesëm. 	2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7, 2.	Buxheti Kombëtar, Donatorët
Skemat ekologjike	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë fermerët burra dhe gra; - Duhet të përgatiten dhe zbatohen skemat ekologjike pilot që synojnë mirëmbajtjen dhe përmirësimin e mjedisit dhe zbutjen dhe 	2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7	EU IPA III, Donatorët

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<p>përshtatjen e ndryshimeve klimatike (siç lidhet me ndërgjegjësimin e AGJBP), duke rritur në këtë mënyrë kapacitetin institucional dhe rritur ndërgjegjësimin.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pagesat duhet të bëhen çdo vit dhe të jenë të lidhura me mbështetje për investim në makineri të specializuara (të tillë për shembull duhen për bujqësinë konservuese, agroekologjinë, agrogropylltarinë etj.). - Në të ardhmen skemat ekologjike (vullnetare) janë konsideruar nën skemat e pagesave direkte (si në shtetet anëtare të BE-së) 		
12. Grantet për sistemet ushqimore lokale dhe zinxhirët e furnizimit të shkurtër	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë fermerë burra dhe gra, fermerë të vogël (marketing i drejtpërdrejtë) dhe prodhues të vegjël ushqimorë ruralë në zonat rurale; - Prioritet për personat që janë regjistruar sipas Udhëzimit (të përshtatur) Nr. 5 datë 4.5.2018 të MBZHR-së për zbatimin e fleksibilitetit të Ligjit Kombëtar të Ushqimit Nr. 9863/2008, i ndryshuar, neni 26(7) për regjistrimin e prodhuesve të vegjël të ushqimit të përjashtuar nga ARPKK por duke zbatuar standardet minimale të higjienës dhe sigurisë ushqimore sipas praktikave të mira. - Investime në rinovimin dhe pajisjen e pikave të shitjes, objekteve të përpunimit për prodhimin artizanal të produkteve ushqimore 	1.1, 3.1	EU IPARD III + Buxheti Kombëtar (bashkë-financim), Donatorët

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<p>(tradicionale) për marketing të drejtpërdrejtë.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investimet në tregjet e blegtorisë (kafshëve të gjalla). - Zhvillimi i Koncepteve/masave të marketingut duke përfshirë edhe marketingun e drejtpërdrejtë i cili ende mungon 		
13. Grante për bizneset rurale dhe bizneset fillestare (start_up)	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë ndërmarrjet rurale të regjistruara me aktivitet në zonën rurale. - Investimet në asetet fikse dhe masat e marketingut të bizneseve ekzistuese rurale ose bizneseve fillestare rurale (biznese fillestare (start-ups) vetëm për të rinjtë deri në 40 vjeç dhe femrat sipërmarrëse). - Prioritetet në sektorë: MAP, NTFP, produkte të bletarisë, produkte të akuakulturës, produkte bujqësore jo tipike, aktivitete në sektorin e shërbimeve që janë të favorshme për sipërmarrësit e rinj dhe femra ose aktivitete të lidhura drejtpërdrejt me sektorin bujqësor ose të turizmit rural si zëjtaria. - Investimi në fazën e parë të përpunimit të drurit (e dëshiruar) - Prioritet në intensitetin e ndihmës për zonat malore, krijimi i punësimit lokal 	3.1, 3.3, 3.4	EU IPARD III + Fondet kombëtare (bashkëfinancim), Donatorët
14. Grant për turizmin rural	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesit: Fermerët dhe popullsia rurale; - Infrastruktura turistike në terren: rinovim i shtëpive të fermave dhe shtëpive në stilin arkitektonik tradicional për qëllime akomodimi, 	3.2	EU IPARD III + Fondet kombëtare

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<p>mobilitet, pajisje profesionale për kuzhinë, pajisje sportive, rekreative dhe agroturistike, rrugë të brendshme dhe vende parkimi, mjedise të ujërave të zeza dhe mbetjeve.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kostot për konceptet e marketingut - Prioritetet e ndërhyrjes do të jenë për: a) zhvillimin e agroturizmit në fermë, b) fermerët e reja dhe/ose femra, c) sipërmarrësit e rinj dhe/ose femrat rurale, e) lidhjen me marketingun e drejtpërdrejtë në fermë, d) lidhjen me zhvillimin e integruar rural /iniciativat CLLD që synojnë përmirësimin e infrastrukturës turistike lokale. 		(bashkëfinancim)
15. Grantet për iniciativat e zhvillimit rural	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesit: komunitetet lokale, partneritetet lokale (sektori privat, civil, publik) - Zbatimi i SZHL përfshirë. veprimet dhe investimet prioritare, duke forcuar kapacitetet financiaro-administrative, menaxhuese dhe komunikuese të koordinatorëve të GVV-ve aktuale dhe të ardhshme - Forcimi i kapaciteteve të rrjetëzimit ndërmjet GVV-ve - Ngritja e strukturave të Rrjetit Kombëtar Rural bazuar në kapacitetet sociale të aktorëve të OSHC-ve, duhet të vendosen kriteret e pjesëmarrjes gjinore 	3.6, 3.7	EU IPARD III + Fondet kombëtare (bashkëfinancim), Buxheti kombëtar (bashkiak), Donatorët
16. G.rante dhe kredi për infrastrukturën publike rurale	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë bashkitë rurale - Prioritet për zhvillimin e ekonomisë, turizmit dhe cilësisë së jetës së popullatës rurale, aset shtesë është mbrojtja e mjedisit dhe klimës. 	3.5	EU IPARD III + Fondet kombëtare

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)	
	<ul style="list-style-type: none"> - Rrugët rurale, rrugët pyjore me synim parandalimin e zjarreve në pyje, infrastrukturën për shëndetin, të ujërave të zeza dhe të grumbullimit të mbetjeve bazuar në investimet dhe planet e menaxhimit të infrastrukturës lokale, instalimet FV për prodhimin e energjisë së rinovueshme në ndërtesat publike. - Infrastruktura publike turistike (pikat e informacionit, muzetë, tregjet lokale, festivalet dhe atraksione të tjera turistike) 		(bashkëfinancim), Donatorët (Ndihma financiare)	
17. Grantet për pyllëzim	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë personat fizikë ose juridikë që angazhohen për pyllëzim. Përfitues mund të jenë persona fizikë dhe juridikë. - Toka bujqësore dhe jo bujqësore duhet të jetë e pranueshme për pyllëzim. - Kërkesat e thjeshtuara të KMBM-ve duhet të përcaktohen dhe zbatohen si pjesë e standardeve bazë / minimale të detyrueshme për pjesën tjetër të tokës bujqësore të përdorur nga përfituesi. - Pyllëzimi i tokës nën rrezikun e erozionit dhe tokave të braktisura duhet të jetë prioritet. - Përgatitja e dokumentacionit teknik, kostot e mbjelljes dhe mirëmbajtjes duhet të jenë të pranueshme. - Opsionet e kostove të standardeve / kostove të thjeshtuara duhet të merren parasysh. 	2.1, 2.5, 2.10, 3.4	EU IPARD III, Fondet kombëtare (bashkëfinancim)	
18.	Skemat	- Përfituesit përfundimtarë konsiderohen përfituesit e IPARD III,	1.4, 1.5, 1.6,	Fondet e BE-

Masa /Ndërhyrja e planifikuar		Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
Instrumentet financiare	e garancisë	<p>fermerë të tjerë dhe sipërmarrës ruralë.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ndërmjetës dhe Përfitues direkt janë institucionet financiare të përzgjedhura për menaxhimin e fondit të garancisë. - Garancia duhet të synojë paradhëniet për grantet IPARD dhe kreditë rurale në përputhje me strategjinë e vendit për bujqësinë dhe zhvillimin rural (p.sh., për mekanizimin, standardet kombëtare dhe të BE-së). - Garancitë duhet të çojnë në ulje të nivelit të kolateraleve dhe rritje të vëllimit të kredive rurale. - Kostot për garancitë duhet të mbulojnë rrezikun; garancitë duhet të jenë ripërdorshme. 	1.8, 1.9, 1.11, 2.1, 2.3.1, 3.2, 3.3.	së + Buxheti Kombëtar (bashkëfinancim), Buxheti Kombëtar
	Hua për ndarjen e riskut	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesit përfundimtarë konsiderohet të jenë përfituesit e IPARD III, fermerë të tjerë dhe sipërmarrës ruralë. - Zbatues dhe Përfitues direkt janë institucionet financiare të përzgjedhura për menaxherë fondesh. - Huatë duhet të mbulojnë me 70% kapital nga MBZHR-ja. Rreziku mbi kapitalin financiar të siguruar nga MBZHR-ja duhet të mbështetet nga bankat. Norma e interesit për kapitalin e ofruar nga MBZHR-ja duhet të jetë zero, por bankat të kompensohen për shërbimet e tyre. - Huatë duhet të synojnë bashkëfinancimin e granteve IPARD III dhe 		

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	strategjinë e vendit për bujqësinë dhe zhvillimin rural (p.sh., mekanizimi, standardet kombëtare dhe të BE-së).		
19. Skemat e Sigurimeve	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë fermerët që nënshkruajnë kontratat e sigurimit për asetet e fermerëve të tyre ndaj rreziqeve në bujqësi, p.sh., thatësira, përmbytjet, breshri, ngrirja e hershme dhe e vonshme, ose sëmundjet e kafshëve. 	1.3	Buxheti Kombëtar
20. Kontratat e shërbimeve dhe mbështetje direkte financiare për ofrimin e shërbimeve këshilluese për fermerët	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesit përfundimtarë janë fermerë burra dhe gra. - Përfituesit këshillues të kontraktuar mund të jenë kompani konsulence, organizata fermerësh, OJQ/organizata të shoqërisë civile. - Këshillimi duhet të synojë gratë, fermerët e rinj, skemat e agromjedisit dhe ndryshimeve klimatike, përmbushjen e standardeve të BE-së dhe kombëtare, ngritjen e grupeve operationale. - SHKKB, QBTT / AREB duhet të marrin mbështetje të drejtpërdrejtë në dhënien e këshillave për fermerët bazuar në plane të qarta veprimi. - Inovacioni dhe transferimi i njohurive duhet të jenë pjesë e çdo sistemi këshillues. 	1.11, 1.12, 1.13, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 3.3, 3.2, 3.1	EU IPARD III + Fondet kombëtare (bashkëfinancim); Buxheti Kombëtar, Donatorët
21. Grantet për menaxhimin kolektiv të mbetjeve (plehut	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë bashkitë. - Investimet e pranueshme janë platformat/magazinat e plehut organik dhe pajisjet për transportin e plehut organik, kompostimin 	1.11, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5,	Donatorët

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
të kafshëve)	<p>dhe aplikimin në terren.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Investimet duhet të synojnë zonat me numër të madh kafshësh nga fermat e vogla dhe të mesme, deri në 100 NjGJ. - Përfituesit dhe përdoruesit Investimet duhet të mbeten të hapura për trajnime për menaxhimin e plehut organik. 	2.6, 2.7	
22. Fermat demonstruese	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë fermerët/organizatat e fermerëve. - Prioritet duhet t'i jepet demonstrimeve që lidhen me zbatimin e skemave të agro-mjedisit dhe kundër ndryshimeve klimatike, duke përmbushur standardet e BE-së dhe ato kombëtare dhe duke treguar vlerësimin e ndikimit gjinor dhe social. Të gjitha kostot e ndërtimit / rehabilitimit dhe modernizimit, kostot për makineritë, pajisjet dhe trajnimin duhet të mbulojnë nga mbështetja në bazë të projektit të miratuar. - Fermat demonstruese të mbeten të hapura për trajnime. - Të gjitha të dhënat për kostot për investime, projektimet teknike, mirëmbajtjen dhe kostot operative duhet të jenë të disponueshme gjerësisht. 	1.11, 1.12, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7	Donatorët ose IPARD III në kuadër të masës “Infrastrukturë rurale publike”
3- Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe administrative drejt integritit në BE, transferimit të njohurive dhe promovimit të inovacionit			
23. Projekti AT (asistencës teknike)	- Përfituesi është MA IPARD, veçanërisht njësi e asistencës teknike IPARD III.	1.14	TAIEX, Donatorët,

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)	
për konsolidimin e njësisë së AT për IPARD III në MBZHR	<ul style="list-style-type: none"> - Stafi lokal duhet të trajnohet përmes misionëve afatmesme TAIEX për përdorimin e rregullave të PRAG. - MBZHR-ja duhet të ndajë burime të duhura njerëzore për njësinë. 		Masa AT e programit IPARD	
24. Projekti AT për përafrimin e legjislacionit të BE-së	24.1 Kapitulli 11	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesi është IPARD-i, MBZHR-ja dhe AZHBR-ja, si dhe departamenti i politikave të MBZHR-së - Projekte të veçanta të AT duhet të synojnë: <ul style="list-style-type: none"> ○ Krijimin e RRDHLLF(FADN) dhe të një njësie të MBZHR-së për analiza ekonomike; ○ Konsolidimin e regjistrimit të fermave (duke përfshirë lidhjen e tij TI me bazat e tjera të të dhënave); ○ Zhvillimi i mëtejshëm i SIAK, duke përfshirë zhvillimin e SIPT ○ Përgatitja e akreditimit për masat e reja IPARD III; ○ Përditësimi i legjislacionit për bujqësinë organike dhe ngritja e një departamenti të MBZHR-së me staf për këtë sektor; ○ Zbatimi i qasjes LEADER duke përfshirë krijimin e rrjetit; - Këshillim për negociatat me BE-në. - MBZHR-ja duhet të ndajë burime të mjaftueshme dhe të përshtatshme njerëzore për njësitë e saj teknike. 	1.14, 1.11, 1.12, 2.5, 2.8, 3.9 Objektivi ndërsektorial 1, kapitulli Objektivi ndërsektorial 1: Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe administrative drejt	TAIEX / IPA III, IPARD III Masa AT, Donatorët

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
		përafrimit me acquis të BE-së Error! Reference source not found.	
24.2 Kapitulli 12	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesi është MBZHR-ja dhe të gjitha autoritetet/agjencitë përgjegjëse për çështjet e sigurisë ushqimore, veterinare dhe mbrojtjes së bimëve. - Mbështetja AT duhet të synojë: <ul style="list-style-type: none"> o Përditësimin dhe përmirësimin e mëtejshëm të bazës së të dhënave të Regjistrit të Kafshëve dhe sigurimin e një lidhjeje të mirë me bazat e tjera të të dhënave dhe përditësimin e bazës ligjore përkatëse; o Përgatitjen e planeve të veprimit për boshllëqet institucionale në lidhje me ushqimin e kafshëve, gjurmueshmërinë e nënprodukteve shtazore (mish dhe produkte qumështi), konsolidimin e mëtejshëm të programeve të kontrollit të sëmundjeve të kafshëve (plani i monitorimit në lidhje me sëmundjet e kafshëve dhe për nënproduktet/vlerësimin e rrezikut për fermat. dhe për operatorët e biznesit) etj.; o Përmirësimin e të gjitha procedurave të kontrollit, logjistikës së 	1.6, 1.11., Objektivi ndërsektorial 1, kapitulli Objektivi ndërsektorial 1: Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe administrative drejt përafrimit	TAIEX / IPA III, IPARD III TA / Donatorët

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<p>nevojshme për kontrollet (përfshirë laboratorët e specializuar) dhe bazat e të dhënave përkatëse;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bashkëpunimin ndërkuftar për parandalimin e sëmundjeve endemike rajonale dhe për sëmundjet e reja/shpërthimet e reja; ○ Përdorimin e pesticideve në nivel ferme dhe zbulimin e mbetjeve të pesticideve në bimë; ○ Unifikimin e procedurave të ndryshme të regjistrimit për inputet bujqësore; ○ Monitorimin e standardeve të sigurisë ushqimore për fabrikat e agropërpunimit; ○ Organizimin e laboratorëve për sigurinë ushqimore, shëndetin e kafshëve dhe mbrojtjen e bimëve; ○ Hartimin e një plani veprimi për përmirësimin e cilësisë së qumështit; <p>- Këshillim për negociatat me BE-në.</p> <p>- AKU duhet të ndajë burime të duhura njerëzore për njësitë e saj teknike.</p> <p>- Projektet e AT duhet t'i shërbejnë në mënyrë të barabartë departamenteve/stafit përkatës të MBZHR-së.</p>	me acquis të BE-së Error! Reference source not found.	
25. AT për të dhënat statistikore për	- Treguesit e kontekstit sektorial duhet të jenë të disponueshëm për monitorimin e ndikimit të strategjisë; disa prej tyre janë pjesë e	1.14 Objektivi	TAIEX ,/ IPA III, IPARD III

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
treguesit bazë sektorial të kontekstit	<p>RRDHLLF-së.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të dhënat e ndara gjinore të përfshihen ose të mblidhen aty ku nuk janë të disponueshme - Sipas njësisë për monitorimin dhe vlerësimin për IPARD III, duhet të përgatitet një analizë e mangësive e vijuar me projektet e asistencës teknike për mbledhjen e një ose më shumë treguesve, në përputhje me udhëzimet e BE-së (C13 – C30, siç përmendet në treguesit e kontekstit të PPB https://ec.Europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/PPB-context-indicators-Tabela_2019_en.pdf dhe të shpjeguara këtu: https://agridata.ec.Europa.eu/extensions/DataPortal/cmef_indicators.html). - Treguesit RRDHLLF (FADN) duhet të mblidhen të ndarë, përmes metodologjisë së RRDHLLF-së të aplikuar nga BE-ja. - Duhet të përgatitet një manual për monitorimin e treguesve sektorialë të kontekstit të mësipërm. 	ndërsektorial 1, kapitulli Objektivi ndërsektorial 1: Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe administrative drejt përafrimit me acquis të BE-së Error! Reference source not found.	TA / Donatorët
26. AT për të dhënat statistikore për treguesit mjedisorë	- Treguesit mjedisorë të kontekstit duke përfshirë të dhënat e ndara gjinore dhe të dhënat gjinore dhe mjedisore që duhet të jenë të disponueshme për monitorimin e ndikimit të strategjisë dhe për	2.8 Objektivi ndërsektorial	TAIEX / IPA III, IPARD III TA /

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
bazë të kontekstit	<p>IPARD III.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sipas njësisë për monitorimin dhe vlerësimin për IPARD III, duhet të përgatitet një analizë e mangësive e ndjekur nga projektet e asistencës teknike për mbledhjen e një ose më shumë treguesve, në lidhje me treguesit e kontekstit të BE-së C31 – C45, siç përmenden në treguesit e kontekstit të PPB: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/PPB-context-indicators-Tabela_2019_en.pdf). - Duhet të përgatitet një manual për monitorimin e treguesve sektorialë mjedisorë të mësipërm. 	al 1, kapitulli Objektiv i ndërsektori al 1: Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe administrative drejt përafrimit me acquis të BE-së	Donatorët
27. AT për ngritjen e RRDHLLF (FADN) dhe përgatitjen e analizave ekonomike	<ul style="list-style-type: none"> - Krijimi i RRDHLLF-së duhet të fillojë me burime të përshtatshme njerëzore të alokuara nga MBZHR-ja. - RRDHLLF-ja është një sistem i mbledhjes dhe gjenerimit të dhënave që duhet të jetë relativisht i lehtë për t'u përsëritur. 	1.14	TAIEX / IPA III, IPARD III TA / Donatorët

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<ul style="list-style-type: none"> - Njësia RRDHLLF (pjesë e MBZHR-së) duhet që në fund të zbatimit të projektit të mund të përgatisë dhe publikojë analiza vjetore ekonomike bazuar në RRDHLLF. 		(FAO ka filluar)
28. AT për futjen e thjeshtuar të KMBM-ve	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesi është MBZHR-ja. - Mbështetja AT duhet të synojë përpunimin e SKBGJ-ve duke përfshirë: Parakushtet e projektit për të përfshirë analizën gjinore. <ul style="list-style-type: none"> ○ Standardet synojnë të kontribuojnë në zbutjen dhe përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike, për të trajtuar sfidat e ujit, mbrojtjen dhe cilësinë e tokës dhe mbrojtjen dhe cilësinë e biodiversitetit vetëm nëpërmjet praktikave të mira. Nuk duhet të merren parasysh praktikat për të cilat nevojiten makineri/pajisje të specializuara ose investime në asete fizike. ○ Përfshirja/bashkëpunimi i ngushtë me universitetet dhe institutet kërkimore lokale dhe konsultimet me shoqatat e fermerëve, që përfaqësojnë interesat e burrave dhe grave ○ Ngritja dhe drejtimi institucional i SHKF si një mbështetje e dedikuar informative dhe këshilluese institucionale për kushtet e reja mjedisore të paraqitura. ○ Zbatimi i një fushate të madhe ndërgjegjësimi, si dhe përgatitja e kontrolleve administrative dhe në vend dhe trajnimi për AZHBR-NË. KMBM-të duhet të jenë nën një kontroll minimal 	2.5, 2.6	TAIEX / IPA III, IPARD III TA / Donatorët

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	prej 1%. Në 2 vitet e para të zbatimit të KMBM, për mospërputhjet duhet të jepen vetëm vërejtje sensibilizuese (pa penalitete), duke lejuar në këtë mënyrë fermerët të përshtaten me sistemin e ri.		
29. AT për hartimin e Kodit të Praktikave të Mira Bujqësore për parandalimin dhe reduktimin e ndotjes me nitrat të shkaktuar nga bujqësia dhe për Kodin e Praktikës së Mirë Bujqësore për Reduktimin e Emetimeve të Amoniakut	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesi është MBZHR-ja. - Kodi i Praktikave të Mira Bujqësore për parandalimin dhe reduktimin e ndotjes me nitrat të shkaktuar nga bujqësia duhet të përgatitet në përputhje me Direktivën e Nitraveve. AT duhet të përfshijë një fushatë ndërgjegjësimi dhe trajnim për fermerët nga sektori i blegtorisë. Trajnimi mund të shoqërohet me grante për investime sipas nevojës për përmbushjen e standardeve. - Kodi i Praktikave të Mira Bujqësore për parandalimin dhe reduktimin e ndotjes me nitrat të shkaktuar nga bujqësia duhet të përgatitet në përputhje me Direktivën NEC. AT duhet të përfshijë një fushatë ndërgjegjësimi dhe trajnim për fermerët nga sektori i gjedhit. Trajnimi mund të shoqërohet me grante për investime sipas nevojës për përmbushjen e standardeve. 	2.5, 2.6	Donatorët
30. AT për konsolidimin e kapaciteteve institucionale për	- MBZHR-ja, bashkitë dhe OPU duhet të marrin këshilla dhe trajnime për përshtetjen e procesit të transferimit të të drejtave të përdorimit tek OPU për kanalet dytësore dhe terciare dhe për rehabilitimin dhe menaxhimin e sistemeve të ujitjes dhe kullimit.	1.7	Buxheti Kombëtar, Donatorët

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
menaxhimin e sistemeve të ujitjes dhe kullimit			
30. AT për skemat e cilësisë së ushqimit	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesi është MBZHR-ja. - Legjislacioni dhe procedurat për zbatimin e PMO dhe TMGJ duhet të përmirësohen. - TA duhet gjithashtu të përfshijë: - Këshillim dhe trajnim për përcaktimin e kompetencave të institucioneve dhe specialistëve të përfshirë në skemën PMO/TMGJ dhe trajnime për procedurat e kontrollit dhe verifikimit të produkteve PMO/TMGJ; - Duhet të zbatohet një fushatë e gjerë publike për promovimin e produkteve tradicionale dhe produkteve PMO/TMGJ të regjistruara, me synim rritjen e shikueshmërisë së tyre në tregjet lokale dhe rritjen e besimit të konsumatorëve, me përfshirjen e operatorëve turistikë për arritjen e sinergjive me sektorin e turizmit. - Duhet të merret në konsideratë promovimi i zinxhirëve të furnizimit të shkurtër për nxitjen e konsumit të produkteve vendore me cilësi të lartë.. 	1.12, 2.4	Donatorët
31. AT për marketing të	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë MBZHR-ja, AKU, fermerë burra dhe gra dhe prodhues të vegjël ushqimesh dhe shoqatat e tyre. 	3.1, 1.2	IPARD III + Fondet

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
drejtpërdrejtë/zinxhirët e shkurtër të furnizimit	<ul style="list-style-type: none"> - Rregullimi i Udhëzimit Nr. 5 datë 4.5.2018 të MBZHR-së (regjistrimi i prodhuesve të vegjël ushqimorë, produkte ushqimore tradicionale) dhe lidhja e tij me mbështetjen e investimeve IPARD III (Masa e diversifikimit). - Do të përgatiten përkufizimet e mëposhtme: të fermerit / fermerit të vogël / fermerit gjysmë komercial, shitësit të drejtpërdrejtë dhe zinxhirëve të furnizimit të shkurtër. - Zhvillimi i Udhëzimeve të ndjeshme gjinore për Praktikën e Mirë të Higjienës Ushqimore për produktet ushqimore me origjinë shtazore dhe bimore dhe kryerjen e vetëkontrollit nga fermerët dhe përpunuesit artizanal të ushqimit të regjistruar si prodhues të vegjël ushqimesh në MBZHR. - Material udhëzues dhe trajnimi për rritjen e njohurive dhe aftësive të prodhuesve të vegjël të ushqimit. - Baza që AKU të zbatojë kontrole të qëndrueshme në të gjithë territorin për të forcuar besueshmërinë e sistemeve të gjurmueshmërisë së ushqimit. - Përpunimi i skemave të përshtatshme vullnetare të cilësisë së ushqimit (p.sh., "tregtimi i drejtpërdrejtë i bujqësisë", "blerja në fermë", "produkte ushqimore tradicionale të prodhuara në mënyrë artizanale") për prodhuesit e vegjël të ushqimit. 		kombëtare (Masa AT), Donatorët

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<ul style="list-style-type: none"> - Trajnim dhe shkëmbim njohurish për fermerët dhe prodhuesit e vegjël të ushqimit në marketing & komunikim për zinxhirët e furnizimit të shkurtër me ushqim (skemat në fermë dhe jashtë fermës), CSA, shitje drejt bujtinave etj. Sigurohet pjesëmarrja e barabartë e burrave dhe grave. 		
32. AT për promovimin e bujqësisë organike	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesi është MBZHR-ja, ndërsa përfituesit përfundimtarë janë fermerët. Shërbimet këshilluese publike do të përfshihen. - Do të promovohen përfitimet mjedisore dhe të tregut. Do të sigurohet një numër veprimesh dhe një paketë informacioni praktik për kalimin në bujqësi organike. 	2.4, 2.5, 2.6, 2.7	IPA III, Donatorët
33. AT për Global G.A.P dhe ARPKK (HACCP)	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë fermerët dhe përfaqësuesit e përpunuesve agroushqimor - Projekti AT duhet të ofrojë trajnime drejt përmbushjes së standardeve GLOBAL G.A.P dhe ARPKK për fermerët e orientuar nga tregu dhe operatorët e biznesit ushqimor. Trajnimi mund të shoqërohet me grante për investime sipas nevojës për përmbushjen e standardeve. Sigurohet pjesëmarrja e barabartë e burrave dhe grave 	1.11	IPARD III + Fondet kombëtare (Masa AT), Donatorët
34. AT për promovimin e agroturizmit/turizmit	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë: Fermerët, popullsia rurale që investon në turizmin rural, operatorët turistikë, MBZHR, MTE Të dhëna të ndara gjinore që do të përfshihen ose mblidhen aty ku nuk janë të disponueshme. 	3.2	IPARD III + Fondet kombëtare

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
rural	<ul style="list-style-type: none"> - Konsolidimi i kuadrit ligjor-administrativ për agroturizmin. - Rishikimi i standardeve të duhura të cilësisë për akomodimet turistike rurale të diferencuara sipas llojit të tyre. - Trajnime mbi standardet cilësore dhe të sigurta të udhëtimit bazuar në praktikat më të mira të aplikuara ndërkombëtarisht (operatorë turistikë dhe fermerë, popullsi rurale) Sigurohet pjesëmarrja e barabartë e burrave dhe grave. - Zhvillimi i agroturizmit me një përcaktim të qartë (koncepti i punës-fermës), standardet e duhura të sigurimit të cilësisë dhe për udhëtime të sigurta. - Konceptet e marketingut, koordinimi ndërmjet operatorëve, markat si “Agroturizmi Shqiptar” - Zhvillimi i mundësive dixhitale. 		(Masa AT), Donatorët
35.Mbështetje fillestare (start-up) për të rinjtë e diplomuar në sektorin e bujqësisë	<ul style="list-style-type: none"> - Program i posaçëm start-up për të diplomuarit për zhvillimin e biznesit në zonat rurale (AT dhe akses në grante) të lidhura me sektorin e bujqësisë, pylltarisë dhe peshkimit. Sigurohet pjesëmarrja e barabartë e burrave dhe grave. 	3.6	Donatorët (AT dhe FA)
36. Studimi i fizibilitetit për rrjetin rrugor pyjor	<ul style="list-style-type: none"> - Vlerësimi i rrjetit rrugor pyjor si bazë për nevojat prioritare për investime, të tilla si toka pyjore e klasifikuar si me rrezik të lartë për zjarret pyjore (të pranueshme sipas IPARD III Infrastruktura 	3.13	Buxheti Kombëtar, MTE

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	rurale).		Masa e AT IPARD
37. AT dhe mb35.shtetje e kërkimeve shkencore mbi bio-ekonominë dhe ekonominë rrethore të bazuar në bio (bio-masa e bazuar në bujqësi dhe pyje, biokarburantet)	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë MBZHR, MTE - Njohuri shkencore, inovacioni dhe ndryshimi i teknologjive për të zhvilluar dhe vendosur procese të bazuara në bio bujqësore dhe pyjore. - Identifikimi i llojeve të aktiviteteve brenda zinxhirëve të vlerave të bioekonomisë rurale që ofrojnë përfitimet dhe të ardhurat më të mëdha klimatike dhe mjedisore për fermerët dhe pylltarët - Mbështetja dhe kërkimi i AT duhet të përfshijë 3 shtylla (të koordinuara horizontalisht) Të gjitha kërkimet ofrojnë analiza gjinore dhe vlerësim të ndikimit. <ol style="list-style-type: none"> 1. Investimet në kërkime, inovacion dhe aftësi; 2. Përforcimi i formulimit dhe ndërveprimit të politikave horizontale (ndërsektoriale) dhe angazhimi i palëve të interesit; 3. Rritja e tregjeve dhe konkurrueshmërisë. 	3.6	Donatorët, Institucionet kërkimore (ndërkombëtare, rajonale, kombëtare)
38. Fuqizimi dhe funksionimi i një Rrjeti Kombëtar Rural	<ul style="list-style-type: none"> - MBPZH-ja duhet të kontraktojë shërbime për ngritjen dhe drejtimin e një Rrjeti Kombëtar Rural, i cili do të përfshijë të gjithë aktorët e rëndësishëm (organizatat e fermerëve, sindikatat e përpunuesve, përfaqësuesit e pyjeve, OJQ-të mjedisore dhe sociale, përfaqësuesit e bashkive, përfaqësuesit e GVV-ve) Sigurohet pjesëmarrja e 	3.8	IPARD III + Fondet kombëtare (bashkëfinancim) Masa AT,

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	<p>barabartë e burrave dhe grave</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përgatitja e rregullave të brendshme të rrjetit. - Kostot e veprimeve të Rrjetit Rural financohen përmes masës IPARD III AT 		Donatorët, Buxheti Kombëtar përfshirë buxhetin bashkiak
39. AT mbi iniciativat lokale të zhvillimit rural	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë partneritetet lokale (sektori privat, civil, publik), MBZHR-ja, Rrjeti Kombëtar Rural - Zhvillimi i SZHL e Panashme me bazë në zonë që pasqyron temat prioritare si: diversifikimin ekonomik-lokal, zhvillimin e turizmit rural duke përfshirë infrastrukturën e turizmit, zhvillimin lokal përfshirës dhe zhvillimin social, veprimet për mbrojtjen e mjedisit dhe klimës. - Zbatimi i masave pilot prioritare në SZHL. - Ngritja e kapaciteteve për rrjetëzim (kombëtare, rajonale, ndërkombëtare) Sigurohet pjesëmarrja e barabartë e burrave dhe grave. - Trajnimi i GVV-ve/partneriteteve lokale në çështjet financiare-administrative, menaxhuese dhe komunikuese Sigurohet pjesëmarrja e barabartë e burrave dhe grave. - Ngritja e kapaciteteve për NRDN (sipas kërkesave të PPB të BE-së) 	3.7, 3.8	IPARD III + Fondet kombëtare (bashkëfinancim) TA dhe Masat LEADER, Donatorët, Buxheti Kombëtar përfshirë buxhetin bashkiak

Masa /Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentave të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
	përfshirë. MBZHR Sigurohet pjesëmarrja e barabartë e burrave dhe grave.		

Tabela 1-2: Mekanizmat e ndërhyrjes në sektorin e peshkimit dhe të akuakulturës

Masa / Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentit të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuarra	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatët)
1. Investime në rinovimin e flotës së peshkimit, pa rritur sforcon e peshkimit	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë peshkatarët/anijet e peshkimit - Rinovimi i flotës së anijeve të peshkimit pa rritur përpjekjet e peshkimit sipas skemës kombëtare të MBZHR-së "Mbështetje për peshkimin" (duke filluar nga viti 2022) 	4.3	Buxheti Kombëtar
2. Investime për përmirësimin e infrastrukturës portuale dhe vendeve të zbarkimit	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues do të jenë të gjithë aktorët e sektorit profesional të peshkimit. - Duke qenë se përmasat e porteve të peshkimit janë të vogla dhe në disa prej tyre kushtet për zhvillimin e aktivitetit të peshkimit janë të papërshtatshme, është e nevojshme të përmirësohet infrastruktura portuale dhe kapacitetet më të përshtatshme të ankorimit. - Kjo do të bëhet përmes kreditimit sepse kërkon investime 	4.1	Buxheti Kombëtar, Donatorët (FA: Italian Agency for Development Cooperation and World Bank)

Masa / Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentit të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuara	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatë)
	të mëdha.		
3. Vazhdimi i programit të tregjeve të peshkut me shumicë duke rritur formalizimin e sektorit.	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë prodhuesit kryesorë (peshkimi profesional dhe artizanal), tregtarët dhe operatorët e tjerë të shitjes me shumicë si restorantet, hotelet, pikat e shitjes me shumicë dhe pakicë, etj. - Ndërtimi/rehabilitimi i katër tregjeve me shumicë të peshkut (Shëngjin, Vlorë, Durrës, Sarandë.) 	4.2	Buxheti Kombëtar
4. Mbështetja për PSHV dhe formalizimi i tyre përfshirë ndërtimin e vendeve të zbarkimit për PSHV	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë peshkatarët e vegjël që ushtrojnë aktivitet të vogël peshkimi artizanal. - Duhet të mbështetet peshkimi artizanal bregdetar në shkallë të vogël, për të përmirësuar dhe kontrolluar kushtet e burimeve ujore, për të nxitur organizimin e zinxhirit të prodhimit, përpunimin dhe tregtimin e produkteve të peshkimit, për të nxitur nismat për reduktimin vullnetar të përpjekjeve të peshkimit dhe mbrojtjen e burimeve. - Ndërtimi i vendeve të zbarkimit për të mbështetur peshkimin artizanal që shet peshq të kapur dhe nga ana tjetër rrit sigurinë ushqimore të produktit dhe rrit formalizimin e sektorit bazuar në studimin e Agjencisë Italiane për Bashkëpunim Zhvillimor shqiptar që ndan bregdetin në shtatë zonat dhe në tre zonat ujore të brendshme (Pogradec, Prespë dhe Kukës) 	4.4	Donatorët Ndërkombëtarë (Agjencia Italiane për Bashkëpunim për Zhvillim)

Masa / Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentit të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuara	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatë)
	<ul style="list-style-type: none"> - Veprimet duhet të jenë në përputhje me Planin e Veprimit të KPPM për PSHV. - Të dhënat e ndara gjinore duhet të përfshihen ose të mblidhen aty ku nuk janë të disponueshme 		
5. Grante për investime në asete fizike që kanë të bëjnë me përpunimin dhe tregtimin e produkteve të peshkimit	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë ndërmarrjet e përpunimit të ushqimit në sektorin e peshkimit - Intensiteti i ndihmës duhet të jetë më i lartë për investimet në përputhje me standardet e BE-së. - Duhet t'i jepet prioritet përafrimit të standardeve të BE-së, veçanërisht për sigurinë e ushqimit dhe menaxhimin e mbetjeve (trajtimi i ujit dhe ripërdorimi i mbetjeve) dhe për integrimin e prodhimit të prodhuesve vendas / inkurajimin e zinxhirëve të furnizimit të shkurtër. - Paradhëniet duhet të jenë të mundshme. - Në përfundim të investimit, i gjithë objekti duhet të jetë në përputhje me të gjitha standardet kombëtare, ndërsa investimi me rregullat e BE-së.. 	4.6, 4.7, 4.10	EU IPARD III + Buxheti Kombëtar (bashkë-financim)
6. Prodhimi i ushqimit për akuakulturën dhe trajtimi i nënprodukteve	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë të gjithë aktorët që operojnë në sektorin e përpunimit dhe të gjithë sektorin e akuakulturës (në tokë dhe ujëra detare). - Përmirësimi i menaxhimit të nënprodukteve nga sektori i përpunimit të peshkut për të prodhuar ushqim peshku. Shqipëria importon ushqime për sektorin e akuakulturës, e 	4.6, 4.7, 4.10	IPARD III + Fondet kombëtare (bashkëfinancim) Masa e diversifikimit

Masa / Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentit të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuara	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatë)
	<p>cila redukton sasinë e mbetjeve të depozituara dhe zbut ndotjen e mjedisit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mbështetja është në përputhje me masën MBZHR-FDP që fokusohet në përmirësimin e trajtimit të mbetjeve dhe përdorimin e nënprodukteve⁴ 		
<p>7. Mbështetje për speciet e reja që janë objekt i përpunimit (p.sh., molusqet)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë të gjithë aktorët që operojnë në sektorin e përpunimit dhe të gjithë peshkatarët profesionistë të sektorit të peshkimit. - Zgjerimi i hartës së llojeve të përpunuara në fabrikat e përpunimit do të rrisë punësimin në këtë sektor. Një alternativë e mirë do të ishte përpunimi i molusqeve, por edhe i llojeve të tjera të peshkut 	4.6	IPARD III + Fondet kombëtare (bashkëfinancim)
<p>8. Zhvillimi i qëndrueshëm akuakulturës së në përputhje me mjedisin.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë të gjithë aktorët e sektorit të akuakulturës (në ujërat tokësore dhe detare). - Përcaktimi i AZA-ve për vijën bregdetare është pothuajse i mbyllur, përcaktimi i AZA-ve për ujërat e brendshme mbetet i nevojshëm. - Rritja e akuakulturës së troftës dhe kryesisht përpunimi i troftës në formë filetimi. - Riaktivizimi i akuakulturës së karkalecave. 	4.5, 4.7	Buxheti Kombëtar, IPARD III + Fondet kombëtare (bashkëfinancim) Masa e diversifikimit
<p>9. Grante dhe AT për zhvillimin e ekonomisë blu dhe zhvillimin e</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë aktorët e sektorit privat - Mbështetje e integruar për sektorin e turizmit detar për të krijuar vende të reja pune dhe për të rritur zhvillimin e 	4.11	IPA III (Ministria e Ekonomisë),

Masa / Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentit të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuar	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatë)
turizmit detar	orientuar nga vendasit - Fokusi duhet të jetë në zhvillimin e komuniteteve bregdetare.		Buxheti Kombëtar, Donatorët
10. Rritja e eksporteve të produkteve cilësore të peshkimit	<ul style="list-style-type: none"> - Përfitues janë të gjithë aktorët që operojnë në sektorin e përpunimit dhe të gjithë peshkatarët profesionistë të sektorit të peshkimit. - Të rinegociohet me kuotën tarifore të BE-së për açuge të konservuara dhe levrekë deti nga Shqipëria, duke evidentuar aksesin në tregun dalës sipas MSA-së. - Investime në prodhimin dhe përpunimin e molusqeve bivalvore dhe dekapodësh. - Miratimi i AZA-ve për zhvillimin e mëtejshëm të akuakulturës detare dhe të brendshme 	4.10, 4.7, 4.6, 4.5	Buxheti Kombëtar, Donatorët
11. Zhvillimi i Kapaciteteve të AT në MBZHR	<ul style="list-style-type: none"> - Për harmonizimin me Kapitullin 13 nevojitet zhvillim i mëtejshëm i kapaciteteve: <ul style="list-style-type: none"> o Marrja e masave për plotësimin dhe forcimin e kapaciteteve administrative të sektorit të peshkimit për të siguruar një menaxhim të duhur të burimeve të peshkimit në përputhje me strategjinë kombëtare dhe detyrimet ndërkombëtare; o Vazhdimi i zbatimit të Planit Rajonal të Veprimit për PSHV duke përfshirë përmirësimin e mbledhjes së të dhënave dhe statistikave të zërkimit nga peshkimi i 	4.8, 4.9	IPA III, Donatorët, Buxheti Kombëtar

Masa / Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentit të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuara	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatë)	
	vogël; ○ Forcimi i kapacitetit të inspektimit dhe kontrollit për të kufizuar PPPP			
12. Krijimi i Qendrës Kombëtare Kërkimore për Shkencat e Peshkimit në Shqipëri	<ul style="list-style-type: none"> - Për mbështetjen e menaxhimit të sektorit të peshkimit. - Përmirësoi mbledhjen e të dhënave dhe vlerësimin e stokut të peshkut. Deri më tani, aftësia për të përmbushur këto përgjegjësi pengohet nga një buxhet shumë i kufizuar, i cili është pothuajse tërësisht i varur nga mbështetja e projektit ad hoc. - Ngritja e kapaciteteve të stafit në përgjegjësinë e tyre për mbledhjen e të dhënave dhe angazhimin me shkencën rajonale sipas KPPM. 	4.10	IPA III, Donatorët, Buxheti Kombëtar	
13. Ristrukturimi dhe fuqizimi institucional i administratës së peshkimit në MBZHR	<ul style="list-style-type: none"> - Përfituesi është MBZHR-ja për të qenë në përputhje me praktikat dhe standardet aktuale të BE-së, për të forcuar kontributin e sektorit të peshkimit dhe akuakulturës në ekonomi. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ristrukturimi i administratës së peshkimit në një DP me dy drejtori ((për menaxhimin e peshkimit dhe akuakulturës dhe për sistemin e informacionit të menaxhimit, përfshirë Inspektoriatet e Peshkimit). 	4.8	Buxheti Kombëtar	
14. Projekti AT për përafrimin e	Kapitulli 13	- Përfituesi është MBZHR-ja në arritjen e përputhshmërisë së mëtejshme me PPP të BE-së, kuadrin ligjor dhe angazhimet ndërkombëtare në fushën e peshkimit,	4.8, 4.9 Objektivi ndërsektorial	Buxheti Kombëtar, Donatorët

Masa / Ndërhyrja e planifikuar	Përshkrim i shkurtër i instrumentit të ndërhyrjes	Referenca përkatëse me nevojat e identifikuar	Burimi i buxhetit (pa bashkëfinancim nga privatë)
legjislacionit të BE-së	<p>akuakulturës dhe ujërave të brendshme;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forcimi administrativ i administrimit të peshkimit, duke përfshirë shërbimet e inspektimit dhe kontrollit, si dhe mbledhjen dhe përpunimin e të dhënave të peshkimit për hartimin e planeve të menaxhimit të peshkimit dhe raportimin në organizatat rajonale të menaxhimit të peshkimit (KPPM); rekrutimi i monitoruesve dhe vëzhguesve për të bashkëpunuar me shërbimin e inspektimit; - Mbështetja e vlerësimit vjetor të gjendjes së burimeve të peshkimit për të mundësuar zbatimin e politikës fleksibël të peshkimit në Shqipëri; - Forcimi i mbledhjes së të dhënave dhe këshillave shkencore për menaxhimin e rezervave të peshkut në përputhje me acquis të BE-së. - Zbatimi dhe zhvillimi i masave të politikës së tregut për organizimin e tregjeve të shitjes me shumicë të produkteve të peshkut; 	<p>1, kapitulli Objektivi ndërsektorial 1: Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe administrative drejt përafrimit me të drejtën e BE-së Error! Reference source not found.</p>	

2 Përshkrimi i sistemit të monitorimit dhe vlerësimit

Sistemi i monitorimit dhe vlerësimit të SBZHRP-së zbaton dispozitat e QSH-së për hartimin e strategjive sektoriale në përputhje me kërkesat kombëtare të sistemit të **planifikimit të dokumenteve strategjike**, të koordinuara Agjencia Shtetërore për Programimin Strategjik dhe koordinimin e Ndhimes” – ASHPSKN bazuar në VKM Nr. 290 dt. 11.4.2020 “**Për krijimin e Sistemit të Informacionit të Sistemit të Planifikimit të Integruar Qeveritar (IPSIS)**”. IPSIS është plotësisht funksional që nga viti 2021 për planifikimin/programimin, monitorimin dhe vlerësimin e kuadrit strategjik nga institucionet e qeverisjes qendrore, si dhe analizën dhe raportimin e avancuar të të dhënave, në mënyrë që të shmanget fragmentimi dhe dyfishimi midis politikave kryesore dhe proceset e planifikimit financiar.

Në kuadrin e përgatitjes së MBZHR-së për përafrimin me *acquis* të Kapitujve 11, 12, 13 dhe 27 (si kontributor tek MTE), modelet/pasaportat e ndikimit të përcaktuar dhe treguesit e rezultateve janë të orientuara në indikatorët e kontekstit të PPB-së së BE-së² - **shih Kornizën logjike në Kapitullin 6.2 me buxhetin dhe Objektivat deri në vitin 2024 (3 vitet e para të zbatimit) dhe Objektivat e parashikuara deri në vitin 2027.**

Tre nivelet e treguesve janë:

- **Treguesit e ndikimit** (monitorim shumëvjeçar) në nivel objektiv të përgjithshëm për vlerësimin e performancës të SBZHRP-së kundrejt prioriteteve të politikave të Qeverisë.
- **Treguesit e rezultateve** (afat 3-vjetor në vend të një vjetor si në BE për shkak të dhënave të kufizuara bazë dhe alokimeve buxhetore afatshkurtra bilanci mbyllet në fund të vitit) për monitorimin e arritjeve të Objektivave të përgjithshëm dhe për çdo objektiv specifik bazuar në ndërhyrjet sipas SBZHRP 2021-2027.
- **Treguesit e efektit përfundimtar** (verifikimi/konfirmimi vjetor i performancës) bazuar në treguesit e efektit (të tilla si numri i përfituesve, numri i hektarëve, etj.) për çdo ndërhyrje të planifikuar dhe të detajuar për **gjininë dhe grup-moshat** (fermerët e rinj / sipërmarrësit) si dhe për p.sh., nën-sektorët, rajonet etj.

---

² siç paraqitet në https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/cmef_indicators.html.

Të dhënat për indikatorët e monitorimit do të mblidhen në nivel të çdo departamenti dhe agjencie përkatëse të MBZHR-së. Drejtoritë përkatëse për strategjitë dhe politikat për bujqësinë, sigurinë ushqimore, peshkimin dhe Zhvillimin Rural të MBZHR-së do të grumbullojë dhe analizojë informacionin, i cili përfshin gjithashtu të dhëna për zbatimin e Programit IPARD (thirrjet IPARD) të raportuara nga Autoriteti Menaxhues IPARD dhe të mbledhura nga Agjencia IPARD (AZHBR).

Vlerësim mbi besueshmërinë e arritjes së objektivit do të shoqërojë raportimin e të dhënave të monitorimit.

Progresi drejt përmbushjes së Objektivave dhe i besueshmërisë shoqëruese do të përfshihet në një **Raport Vjetor të Performancës**.

Në vitin 2025, **do të bëhet një rishikim i pavarur afatmesëm** i zbatimit të strategjisë për të bërë rregullime në Objektivat përfundimtarë bazuar në raportimin vjetor dhe planifikimin e përditësuar të buxhetit/programimit të buxhetit afatmesëm kombëtar 2025-2027.

Në vitin 2028 do të kryhet një **vlerësim i pavarur bazuar në rezultate konkrete** të zbatimit të strategjisë.

Të gjitha aktivitetet e monitorimit dhe vlerësimit do të integrojnë analizën gjinore, vlerësimin e ndikimit dhe parimet monitoruese, duke ofruar impaktin e objektivit, rezultatit dhe efektit përfundimtar dhe vlerësimin e arritjes së synimit në lidhje me objektivin e përgjithshëm ndërsektorial për zhvillimin e sigurtë dhe të barazpeshuar në bujqësi, zhvillim rural, dhe në peshkim¹, si në: https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/cmef_indicators.html .

3 Anekset

3.1 Korniza logjike e SBZHRP me Objektivat dhe treguesit (ndikimi, rezultati dhe outputi) për 2022 - 2027 e buxhetuar për periudhen 2022 - 2024.

Referenca e përdorur për hartimin e treguesve të ndikimit dhe të rezultateve është e orientuar tek PPB e BE-së, siç paraqitet në https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/cmef_indicators.html.

Tabela 3-1: Korniza logjike në lidhje me Objektivin dhe treguesit për 2024 – 2027 si edhe dhe buxheti i miratuar për 2022 – 2024.

rezultati	Vlera e treguesve bazë – 2020	Objektiv i për vitin 2024	Objekti vi për vitin 2027	
Objektivi i Përgjithshëm 1 - Promovimi i prodhimit të qëndrueshëm dhe të cilësisë të ushqimit nëpërmjet zhvillimit të një sektori konkurrues dhe inovativ agrorshqimor				
Treguesi i ndikimit 1.1: Vlera e shtuar bruto e produktit³ në milion. Euro synohet të rritet me 15% deri në vitin 2027	2,541,727,210	+7%	+15%	
Treguesi i Ndikimit 1.2: Deri në vitin 2027 do të		+5%	+10%	

³ Ky indikator në makro prodhohet nga INSTAT, botimi me i fundit është shifra e GDP e vitit 2019

	rritet me 10% numri i vëndeve të punës në sektorin e agropërpunimit (e përlogaritur në njësi vjetore punuese AËU)				
	Treguesi i ndikimit 1.3: Produktiviteti i punës (Euro/NJPV) deri në vitin 2027 do të rritet me 20%	5,518,30		+15%	+20%
Objektivi specifik 1.1: Rritja e qëndrueshmërisë ekonomike të fermave ndaj të sfidave aktuale dhe të ardhshme					
	Treguesi i rezultatit 1.1: numri total i përfituesve të mbështetur nëpërmjet skemës për të ardhurat vjetore në fermë do të rritet në 5,000 përfitues deri në vitin 2027	3,973		3,000	5,000
	Veprimi / Ndërhyrja / Masa	Treguesit e outputit	Buxheti total 2022 – 2024 (EUR)	Buxheti i alokuar 2022 – 2024 (Euro) (N = nevojitet, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar)	
				2022	2023
				2024	
	Mbështetja kalimtare e të ardhurave për sektorët e orientuar nga tregu (Organizimi i Tregut të Përbashkët), pagesa të lidhura me prodhimin ose vlerën e shitjeve për produktet si perime, fruta dhe ullinj	Numri vjetor i fermave të mbështetura do të arrijë në 2000 nga 400 që është aktualisht. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin e aktivitetit Duhet akoma tëpërcaktohen	BK⁴	BK	
				400	2,000

		Objektiviat mbi pjesët në % të fermave ekzistuese të drejtuara nga burra / gratë. Cili është synimi i mbështetjes së rritjes së numrit të pjesëmarrjes së grave në bujqësi.				
	Mbështetja e të ardhurave të fermës bazuar në sipërfaqe bujqësore të shfrytëzuar /ferma prodhimit bimor (përfshihen këtu skemat e dekupluar)	Numri i fermave të mbështetura në bazë vjetore, duke përfshirë BAM-) do të rritet në 1500 (orientuese. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin për aktivitetin.				1,200 1,500
	Mbështetje për serat	Numri i fermave të modernizuara do të rritet me 1000 (orientues)				450 1,000

		Sipërfaqe në Haë nën sera (si sipërfaqe totale në nivel kombëtar, edhe si efekt orientues indirekt -) do të rritet në 4500 Ha në vitin 2027			3,000	4,500
	Mbështetja e të ardhura në fermë për fermat blegtorale	Numri i fermave blegtorale të mbështetura në vit do të rritet duke synuar numrin 3000 në fund të periudhës (2027) Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin për aktivitetin			25,00	3,000
		Numri i bletarëve të mbështetur në një vit do të rritet gradualisht për të arritur në 1200 përfitues ne vitin 2027. Të dhëna të ndara			1,000	1,200

		gjinore mbi pronësinë dhe për menaxhimin e aktivitetit.						
	Kompensimi për naftën në bujqësi	Numri i fermave të mbështetura deri në vitin 2027 do të arrijë në 38,000					35,000	38,000
	Skemat pilot të Sigurimeve në bujqësi	Numri i fermave të mbështetura për tu përfshirë në skemat e sigurimit do të shkojë në 100 ne vitin 2027.	N:50,000	0	0	N:50,000	0	100

Objektivi specifik 2: Rritja e konkurreshmërisë dhe orientimit drejt tregut e sektorit agroushqimor						
	Treguesi i rezultatit 2.1: Bilanci tregtar agroushqimor (raporti eksport – import) në vitin 2027 do të arrijë raportin 1 : 2.0 me një zbritje me 1.41 pikë përqindje nga treguesi bazë		1 : 3.41			1 : 2.8 1 : 2.0
	Veprimi / Ndërhyrja :	Treguesi i output-it:	Buxheti total 2022 – 2024 (EUR)	Buxheti i alokuar (Euro) 2022 – 2024 (N = nevojitet, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar/buxheti	Objektiv i për 2024 (shumato	Objekti vi për 2027 (shuma

			IPA III)			r, sipas treguesit të output-it)	tor, sipas treguesit të output-it)
			2022	2023	2024		
Investime në modernizimin e aseteve fizike të njësive bujqësore / mekanizimi	Numri i fermave përfituese të mbështetura nga IPARD III – Masa 1 do të jetë 540 deri në vitin 2027.	15,323,333	5,333,333	3,990,000	4,656,667	250	540
	Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin për numrin e fermave të mbështetura sipas buxhetit kombëtar (indikativ) tregojnë rritje në 1,000	BK	BK	BK	BK	500	1,000
	Në kuadër të IPARD III – Masa 1, sasia në Ha e sipërfaqeve të reja ose të modernizuara nën sera synohet të rritet me 500 Ha deri në vitin 2024 dhe me 1,000 Ha deri në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe	E pazbatueshme (përfshirë në BK dhe në buxhetin për M1)	E pazbatueshme (përfshirë në BK dhe në buxhetin për M1)	E pazbatueshme (përfshirë në BK dhe në buxhetin për M1)	E pazbatueshme (përfshirë në BK dhe në buxhetin për M1)	500	1,000

	menaxhimin e fermave						
	Numri i granteve në kuadër të IPARD III – Masa 1 për investime për fermat e reja (start-up) do të rritet në 90 deri në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin e fermave.	E pazbatueshme (është e përfshirë në buxhetin për M1)	E pazbatueshme (është e përfshirë në buxhetin për M1)	E pazbatueshme (është e përfshirë në buxhetin për M1)	E pazbatueshme (është e përfshirë në buxhetin për M1)	40	90
Investimet në modernizimin e aseteve fizike në lidhje me përpunimin dhe tregtimin e produkteve bujqësore dhe të peshkimit	Numri i përpunuesve agroushqimor të mbështetur nga IPARD III – Masa 3 do të rritet me 270 përfitues deri në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin e aktivitetit	14,394,570	4,000,000	5,226,667	5,167,903	110	270
Rehabilitimi i infrastrukturës së ujitjes dhe kullimit	Rritja dhe përmirësimi i aftësisë ujitëse do të rritet me me 10,000 Ha deri në vitin 2024 dhe me 30,000 Ha deri në vitin 2027	BB	BK	BK	BK	10,000	30,000
Instrumentet financiare	Numri i fermave dhe përpunuesve agroushqimorë të mbështetura përmes skemës të garancive për	4,832,392	641,008	274,685	3,916,699	500	2,000

		kreditë agroushqimore do të rritet në 2,000 subjekte përfituese deri në vitin 2027,						
	Grant për instalimin (start-up) të fermerëve të rinj	Numri i fermerëve të rinj të mbështetur me grante për start-up do të arrijë në 800 të tillë deri në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin.	N: 1,000,000	0	0	1,000,00 0	200	800
	Grant për Grupet e prodhuesve për ullinj, fruta dhe perime (M2)	Numri i grupeve të prodhuesve të mbështetur (IPARD III) do të jetë 60 grupe deri në vitin 2027.	N: 1,000,000	0	0	1,000,00 0	15	60

Objektivi specifik 3: Përmirësimi i reagimit ndaj kërkesave të konsumatorëve për ushqim të sigurt, me vlera ushqyese dhe të qëndrueshëm						
	Treguesi i rezultatit 3.1: Tregtimi dhe përdorimi të PMBve dhe të antibiotikëve veterinarë nga viti 2027 e në vijim bëhet në përputhje me standardet e BEsë		Nuk ka vlerë bazë disponibël		Deri në mesatare n e BE-së	Deri në mesatare n e BE-së
	Masa / Veprimi / Ndërhyrja:	Treguesi i output-it :	Buxheti total 2022 – 2024 (Euro)	Buxheti i alokuar (Euro) 2022 – 2024 (N = nevojitet, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar/buxheti IPA III)	Objektiv i 2024 (shumator, sipas treguesit	Objekti vi 2027 shumator, sipas

				2022	2023	2024	të output-it)	treguesit të output-it)
Grante për sistemet lokale ushqimore dhe zinxhirët e shkurtër të furnizimit	Numri i prodhuesve të mbështetur nga IPARD III - Masa 7, (me një buxhet orientues 20% i buxhetit të total) do të jetë 160 deri në vitin 2027.	2,234,941	562,667	647,638	1,024,636	67	160	
Skema cilësisë/sigurisë së qumështit	Numri i fermave të mbështetura në një vit me këtë skemë synohet të arrijë në 1000 deri në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin.	N: 600,000	0	N:300,000	N:300,000	0	1000	
Mbështetje për investime për të harmonizuar në mënyrë progresive me standardet e BE-së për higjienën dhe mirëqenien e kafshëve	Numri i fermave dhe ndërrmarjeve të përpunimit të ushqimit (IPARD III), të mbështetura do të arrijë në 320 në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin.	E pazbatueshme (është e përfshirë në buxhetin për M1 dhe M3)	-	-	-	150	320	
AT për Global GAP	Numri i fermave të					10	30	

dhe HACCP	mbështetura për certifikimin me standardin Global G.A.P do të arrijë në 30 (tregues orientues) do të arrijë në 10 deri në vitin 2024 dhe në 30 deri vitin 2027.	BK	BK	BK	BK		
	Numri i fermerëve të trajnuar për Global GAP. Do të arrijë në 500 në 2024 dhe në 1,500 deri në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin	N:200,000	0	N:100,000	N:100,000	500	1,500
	Numri i punonjësve të njësive agro-përpunuese të trajnuar për HACCP-into të rritet në 125 deri në vitin 2024 dhe në 375 deri në vitin 2027. Të dhëna të ndara sipas gjinisë mbi pronësinë dhe menaxhimin	N:50,000	0	N:25,000	N:25,000	125	375

OBJEKTIVI/ / I TREGUESI		Vlera bazë – 2019		Objekti vi deri në 2024	Objektiv i deri në 2027		
Objektivi i Përgjithshëm 2 - Forcimi i menaxhimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore dhe ndërmarrja e veprimeve klimatike							
	Treguesi i ndikimit 2.1: Pjesa e sipërfaqes së tokës nën erozion do të pakësohet me 20% deri në vitin 2027	90%		80%	70%		
	Treguesi i ndikimit 2.2: Sipërfaqja e tokave livadhore - Kullota me Vlerë të Lartë Natyrore (VLN) do të përmirësohet në drejtim të mirëmenaxhimit nga përdoruesit.	Nuk ka vlerë bazë disponibël		Mirëmbajtja	Mirëmbajtja		
	Treguesi i ndikimit 2.3: Përmbajtja e Nitrateve në ujërat sipërfaqësore do të arrijë vlera më të ulta ose deri në 50 mg NO3/ Litër	Nuk ka vlerë bazë disponibël		Nën 50 mg NO3/1	Nën 50 mg NO3/1		
Objektivi specifik 4: Kontributi në zbutjen dhe përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike, si dhe në energjinë e rinovueshme							
	Treguesi i rezultatit 4.1: Pjesa e emetimeve të GS nga bujqësia do të pakësohet me 2,5% deri në vitin 2027 krahasuar me treguesin bazë 29.48% (2018)	29.49% (2018)		28%	27%		
Masa / Veprimi / Ndërhyrja	Treguesi i output-it	Buxheti total 2022 – 2024 (Euro)	Buxheti i alokuar (Euro) 2022 – 2024 (N = nevojitet, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar/buxheti IPA III)			Objekti vi në 2024	Objektiv i në 2027
			2022	2023	2024		

<p>Futja në zbatim e kushteve të mira bujqësore dhe mjedisore</p>	<p>Numri i fermave të mbështetura me kushtëzime që lidhen me zbutjen dhe përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike (p.sh., ndalimi i djegies së bimësisë / mbetjet e bimësisë / barërat e këqija / kashta) do të rritet në 10,000 deri në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin</p>	<p>Jo dsiponibël - pasi është vetëm një kusht i lidhur me pagesat në lidhje me sipërfaqen .</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>-</p>	<p>7,000</p>	<p>10,000</p>
<p>Mbështetje për mbarëshkrimin e Rracave lokale</p>	<p>Numri i fermave të ripërtypësve të vegjël nën mbështetje vjetore (IPARD III - Masa 4, tregues - 50% e buxhetit të M4) do të arrijë në 2,100 në vitin 2024. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin.</p>	<p>118,840</p>	<p>0</p>	<p>48,000</p>	<p>70,840</p>	<p>2,100</p>	<p>2,100</p>
<p>Mbështetje për Ullishte tradicionale të ruajtura</p>	<p>Sasia nën mbështetje vjetore në kuadër të</p>	<p>60,000</p>	<p>0</p>	<p>24,000</p>	<p>35,420</p>	<p>500</p>	<p>500</p>

		IPARD III-Masa4, (buxheti orientues- 25% e totalit të M4) do të arrijë në 500 Ha në vitin 2024. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin.						
	Mbështetje për Pyllëzimin / ripyllëzimin	Numri i ha të ri- pyllëzuar me mbështetjen e ofruar në kuadër të IPARD III– Masa11 do të arrijë në 297 Ha. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin.	2,400,000	0	1,200,00 0	1,200,00 0	60	297
	Investime për fermat dhe përpunuesit agroushqimor në prodhimin e energjisë së rinovueshme.	Numri i përfituesve të granteve, mbështetje në investime në prodhimin e energjisë së rinovueshme nga IPARD III do të arrijë në 40 në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin	(është e përfshirë në buxhetin për M1 dhe M3)	-	-	-	16	40

Objektivi specifik 5: Nxitja e menaxhimit të qëndrueshëm dhe të efektshëm të burimeve natyrore							
Treguesi i rezultatit 5.1: Bilanci bruto i lëndëve ushqyese në tokat bujqësore të shfrytëzuar do të përmirësohet si rrjedhojë e pakësimit të grryerjes nga ujrat.		Nuk ka vlerë bazë disponibë			Nuk ka vlerë bazë disponibë	Nuk ka vlerë bazë disponibë	
Treguesi i rezultatit 5.2: Pjesa e tokës bujqësore të shfrytëzueshme nën rrezikun e fortë të erozionit nga uji do të zvogëlohet me 10% deri në vitin 2027 krahasuar me vlerën e treguesit bazë (70%)		70%			65%	60%	
Masa / Veprimi / Ndërhyrja	Treguesi i output-it	Buxheti total 2022 – 2024 (Euro)	Buxheti i alokuar (Euro) 2022 – 2024 (N = nevoja, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar/buxheti IPA III)			Objekti vi në 2024	Objektiv i në 2027
			2022	2023	2024		
Prezantimi i kushteve të thjeshtuara Bujqësore dhe Mjedisore të Mira	Numri i fermave përfituese me kushtëzime që lidhen me erozionin e tokës dhe cilësinë e ujit do të rritet në 100 deri në vitin 2027.	Nuk ka vlerë të treguesit bazë pasi aktualisht nuk ka një kusht të tillë lidhur me pagesat në lidhje me	-	-	-		100

			sipërfaqen					
	Grantet për investime në asetet fizike të njësive bujqësore	Numri i fermave totale që investojnë në përmirësimin e stallave të kafshëve dhe menaxhimin e plehut organik nën IPARD III, Masa 1 do të arrijë në 300 deri në vitin 2027,	(është e përfshirë në buxhetin për M1 dhe M3)	-	-	-	125	300
	Mbështetje për fermerë që të ushtrojnë Bujqësi organike	Numri i përfituesve të mbështetur në programin IPARD III - Masa 4, me buxhetit orientues - 25% e ndaj totalit , do të arrijë në 410 deri në vitin 2027.	NB	0	24,000	35,420	410	410
		Numri i ha nën mbështetje vjetore me Buxhetin kombëtar syhohet në 410.)	NB	NB	NB	0	410	410
		/						
	Mbështetja e Skemave ekologjike pilot	Sipërfaqja në Ha nën mbështetje të skemave-eko	N:20,000	0	0	20,000		100

		synohet të arrijë në 100 Ha në vitin 2027. Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin						
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Objektivi specifik 6: Mbrojtja e biodiversitetit, rritja e shërbimeve të ekosistemit dhe ruajtja e habitateve dhe peizazheve								
Treguesi i rezultatit 6.1: SBSH sipas skemave agro-mjedisore për mbrojtjen e kullotave (në Ha) do të kapë shifrën e 500 Ha deri në vitin 2024.			Vlera bazë e treguesit				500	500
Veprimi / Ndërhyrja :	Treguesi i output-it :	Buxheti total 2022 – 2024 (Euro)	Buxheti i alokuar (Euro) 2022 – 2024 (N = nevojë, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar / buxheti IPA III)			Objekti vi për vitin 2024	Objektiv i për vitin 2027	
			2022	2023	2024			
Menaxhimi / shfrytëzimi ekstensiv i kullotave	Numri i fermerëve nën angazhimet vjetore agro-mjedisore do të arrijë në 50 në vitin 2024.. Të dhëna të ndara sipas gjinisë	N:150,000	0	N:75,000	N:75,000	50	50	

		<p>Sipërfaqja në Ha e kullotave të përfshira nën angazhimet vjetore agro-mjedisore do të kapë shifrë e 500 Ha në vitin 2024.</p> <p>Të dhëna të ndara gjinore mbi pronësinë dhe menaxhimin</p>					500	500
--	--	--	--	--	--	--	-----	-----

OBJEKTIVI/ INDIKATORI	Vlera bazë e treguesit 2019	Objektivi për vitin 2024	Objektivi për vitin 2027
Objektivi i Përgjithshëm 3 - Forcimi i strukturës sociale-ekonomike të zonave rurale			
Treguesi i Impaktit 3.1: Shkalla e punësimit rural do të rritet me 2% deri në vitin 2024 dhe me 5% deri në vitin 2027.	Nuk ka tregues bazë	+ 2%	+ 5%
Treguesi i Impaktit 3.2: Shkalla e varfërisë në zonat rurale do të ulet me -2% deri në vitin 2024 dhe me -5% deri në vitin 2027.	Nuk ka tregues bazë	- 2%	- 5%

Objektivi specifik 7: Forcimi i punësimit rural dhe zhvillimi i biznesit							
Treguesi i rezultatit 7.1: Numri i vendeve të punës në zonat rurale në sektorin jobujqësor do të rritet me 150 deri në vitin 2027.		Nuk ka tregues bazë				70	150
Veprimi / Ndërhyrja	Treguesi i output-it	Buxheti total 2022 – 2024 (EUR)	Buxheti i alokuar (EUR) 2022 – 2024 (N = nevojitet, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar / buxheti IPA III / Donatorët)			Objektivi për vitin 2024	Objektivi për vitin 2027
			2022	2023	2024		
Grant për diversifikimin në turizmin rural dhe	Numri i përfituesve të mbështetjes për Investim në	NB	NB	NB	NB	100	200

agroturizmin	turizmin rural dhe agroturizmin do të arrijë 100 në vitin 2024 dhe në 200 në vitin 2027 (orientues)						
	Numri i objekteve të mbështetura të turizmit rural dhe agroturizmin në kuadër të IPARD III - Masa 7, do të rritet me 30 deri në vitin 2024 dhe me 60 deri në vitin 2027 (Buxheti orientues - 20% e buxhetit total të masës)	2,234,941	562,667	647,638	1,024,636	30	60
Grantet për bizneset rurale dhe bizneset fillestare (start-up) (përveç objekteve të turizmit rural)	Numri i bizneseve rurale të mbështetura dhe start-up-ve të mbështetur nga IPARD III - Masat 7, do të rritet në 30 deri në vitin 2024 dhe në 60 deri në vitin	6,704,823	1,688,001	1,942,914	3,073,908	30	60

	2027 (buxheti orientuese – deri në 60% e buxhetit të masës7)						
Grante dhe kredi për zhvillimin e infrastrukturës publike rurale	Numri i projekteve për zhvillimin e infrastrukturës rurale të mbështetura nga IPARD III – Masa 6 do të arrijë në 12 deri në vitin 2024 dhe në 90 deri në vitin 2027.	2,666,667	0	0	2,666,667	12	90

Objektivi specifik 8: Fuqizimi i procesit të formimit të kapitalit social për iniciativat e zhvillimit lokal gjithëpërfshirës						
Treguesi i rezultatit 8.1: Përqindja e popullsisë rurale që përfiton nga iniciativat e reja të zhvillimit rural dhe investimet në infrastrukturën rurale (Programi IPARD III) do të rritet në 60% deri n do të rritet në 60% vitin 2024 dhe n do të rritet në 60% 70% deri n do të rritet në 60% vitin 2027.			Nuk ka tregues bazë pasi është masë e re		60%	70%
	Veprimi / Ndërhyrja	Treguesi i output-it	Buxheti total 2022 – 2024	Buxheti i alokuar (EUR) 2022 – 2024 (N = nevojitet, nuk mbulohet nga buxheti	Objektivi për vitin 2024	Objektivi për vitin 2027

			(EUR)	kombëtar/buxheti IPA III)				
				2022	2023	2024		
	Konsolidimi i Rrjetit Kombëtar Rural	Rrjeti Kombëtar Rural (IPARD III - masa 9 - TA). do të jetë i fuqizuar dhe funksional (konsoliduar) në përmbushje të dispozitave të PPB pas 2021.	1,000,000	250,000	250,000	500,000	1	1
	Konsolidimi i rrjetit kombëtar rural	Numri i aktiviteteve të rrjetit rural kombëtar të mbështetura nga (IPARD III – masa 9 e AT) do të arrijë në 10 në vitin 2024 dhe në 20 Në	210,000	70,000	70,000	70,000	10	20

		vitin 2027.						
	Grantet për iniciativat e zhvillimit lokal rural	Numri i GVV-ve të mbështetura për t'u formuar, konsoliduar dhe të filluar aktivitetin në kuadër të IPARD III – Masa 5 do të arrijë në 10 deri në vitin 2024.	0	720,000	720,000	720,000	10	10

OBJEKTIVI / TREGUESI	Vlera e treguesit bazë 2019		Objektiv i për vitin 2024	Objekti vi për vitin 2027
Objektivi i përgjithshëm 4: Nxitja e zhvillimit të qëndrueshëm detar dhe të ujërave të brendshme				
Treguesi i ndikimit 4.1: Rritja e eksportit të produkteve të përpunuara të peshkimit do të jetë me 10% deri në vitin 2024 dhe me 20% deri në vitin 2027.	15,171 Kg		+10%	+20%

Objektivi specifik 09: Forcimi i akuakulturës dhe tregjeve konkurruese dhe të qëndrueshme, si dhe një komunitet sa më të begatë bregdetar							
Treguesi i rezultatit 9.1: Niveli i përdorimit të kapacitetit ekzistues të përpunimit të peshkut do të arrijë në 90% në vitin 2024 dhe prej 100% dhe do të arrijë rritje 100 deri në vitin vitin 2027.	39%		90%	100%			
Veprimi / Ndërhyrja	Treguesi i output-it	Buxheti total 2022 – 2024 (EUR)	Buxheti i alokuar (EUR) 2022 – 2024 (N = nevojitet, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar/buxheti IPA III)			Objekti vi 2024	Objektiv i 2027
			2022	2023	2024		
Grantet për rinovimin e flotës së peshkimit, pa rritur përpjekjet e peshkimit	Numri i anijeve të rinovuara të peshkimit do të arrijë shifren 45 në	450,000	250,000	200,000	0	45	100

		vitin 2024 dhe 100 deri në vitin 2027.						
	Investime për përmirësimin e kapacitetit për ankorim të anijeve të peshkimit	Numri i porteve të peshkimit me infrastrukturë të përmirësuar do të arrijë në 4 deri në vitin 2027.	Aktualisht 0 Buxhet planifikuar duke filluar nga viti 2025	0	0	0	0	4
	Vazhdimi i programit të treggjeve me shumicë të peshkut duke rritur formalizimin e sektorit.	Numri i tregjeve të ndërtuara me shumicë të peshkut do të arrijë në 3 deri në vitin 2024.	NB	NB	NB	NB	3	3
	Programi mbështetës për peshkimin në shkallë të vogël dhe formalizimi i sektorit	Numri i varkave të peshkimit që hyjnë në skemën e karburantit do të arrijë në 700 deri në vitin 2027.	Aktualisht 0 Buxhet planifikua duke filluar nga viti 2025)	0	0	0	0	700
	Programi mbështetës për peshkimin në shkallë të vogël dhe formalizimi i sektorit dhe ndërtimi i vendeve të zbarkimit për peshkimin në shkallë të vogël	Numri i vendeve të ndërtuara të zbarkimit për peshkim në shkallë të vogël do të arrijë në 3 deri në vitin 2027.	Aktualisht 0 Buxhet planifikohet duke filluar nga viti 2025)	0	0	0	0	3
	Rritja e kuotave të	Do të rritet me 5	0	0	0	0	5	5

eksportit për speciet që aktualisht janë nën kufizimin e importit nga BE	numri i kuotave të negociuara deri në vitin 2024.							
Llojet e reja që i nënshtrohen përpunimit (p.sh., molusqet).	Numri i specieve të reja që janë objekt për përpunim do të shtohet me 10 specie deri në vitin 2024.	0	0	0	0	10	10	

Objektivi specifik 10: Nxitja e peshkimit të qëndrueshëm dhe ruajtja e burimeve biologjike detare								
Treguesi i rezultatit 10.1: Monitorimi për mirëmnaxhimin e rezervës peshkore të faunës së peshkut detar me interes tregtar në krahasim me nivelet ekzistuese do të arrijë në masën 100% deri në vitin 2024.		N/A				100%	100%	
Veprimi / Ndërhyrja	Treguesi i output-it	Buxheti total 2022 – 2024 (EUR)	Allocated budget (EUR) 2022 – 2024 (N = nevojitet, not covered by the Buxheti Kombëtar / IPA III budget/ Donatorët)			Objekti vi për vitin 2024	Objektiv i për vitin 2027	
			2022	2023	2024			
Prodhimi i ushqimit të akuakulturës dhe trajtimet e “nënprodukteve”	Deri në vitin 2024 do të mbështetet ngritja e 1 fabrike	Buxheti aktual 0 Planifikohet	E pazbatue shme	E pazbatue shme	E pazbatue shme	1	2	

		dhe deri në vitin 2027 do të janë ngritur dhe në funksion 2 fabrika të tilla.	mbështetj e si pjesë e IPARD M3 ose M7					
	Zhvillimi i akuakulturës së qëndrueshme, në përputhshmëri me mjedisin	Numri i zonave të përcaktuara (alokuara) për zhvillimin e aktivitetit të akuakulturës (ZAA) në ujërat e brendshme do të arrijë në 3 deri në vitin 2024.	0	0	0	0	3	3
	Grante për zhvillimin e ekonomisë blu dhe zhvillimin e turizmit detar	Numri i aktorëve të sektorit privat të mbështetur do të arrijë në 10 deri në vitin 2024 dhe në 15 deri në vitin 2027.	N: 2,000,000 (Jashtë buxhetit të BE-së për MBZHR, i menaxhuar nga ministri të tjera)	0	1,000,000	1,000,000	10	15
	AT për zhvillimin e “ekonomisë blu” dhe	Numri i projekteve të AT për zhvillimin	N:500,000 (Jashtë	N/A	250,000	250,000	2	4

zhvillimin e turizmit detar	e “ekonomisë blu” të zbatuar do të jetë 2 deri në vitin 2024 dhe 4 deri në vitin 2027.	buxhetit të BE-së për MBZHR, i menaxhuar nga ministri të tjera)					
------------------------------------	--	--	--	--	--	--	--

OBJEKTIVI HORIZONTAL 1 / TREGUESI <i>nuk ka tregues rezultati, pasi objektivi horizontal është nënkuptuar që përfshihet në treguesit në nivelin e të gjithë treguesve të tjerë të mësipërm. Objektivat e përgjithshëm dhe ato specifike përkatës</i>	Vlera e treguesit bazë në vitin 2019		Objektiv i për vitin 2024	Objekti vi për vitin 2027		
Objektivi ndërsektorial 1: Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe administrative drejt përafrimit me acquis të BE-së						
Treguesi i Impaktit 1.1: Niveli i transpozimit dhe zbatimit të legjislacionit të BE-së në nivel MBZHR do të jetë në masën 35% deri në vitin 2024 dhe në masën 100% deri në vitin 2027.	E pazbatueshme (vlerësimi 2%)		35%	100%		
Veprimi / Ndërhyrja	NB, IPA III, IPARD III dhe donatorët e tjera (duhet të	Buxheti i alokuar (Euro) 2022 – 2024 (N = nevoja, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar/buxheti IPA III, Donatorët)			Objekti vi për vitin 2024	Objektiv i për vitin 2027
		2022	2023	2024		

			<i>përcaktohet)</i>					
	Projekti AT për konsolidimin e njësisë së asistencës teknike për IPARD III	Niveli i njësisë së mbështetjes teknike do të jetë funksional plotësisht duke zbatuar rregullat e PRAG deri në vitin 2024.	Aktualisht mbështetja vetëm nga Donatorët - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)	-	-	-	100%	100%
	Projektet e AT për përafrimin e legjislacionit të BE-së në Kapitullin 11	Niveli i gatishmërisë së RRDHLLF (FADNsë) do të arrihet në 80% deri në vitin 2024 dhe në 100 deri në vitin 2027.	Vlera aktuale e treguesit 0	0	500,000	500,000	80%	100%
		Niveli i gatishmërisë së Regjistrit të Fermave do të arrihet në masën 100% deri në vitin 2024.	Vlera aktuale e treguesit 0	500,000	0	0	100%	100%

	Niveli i gatishmërisë së sistemit të identifikimit të parcelave bujqësore SIPB (LPIS) do të arrihet në masën 50% deri në vitin 2024 dhe në masën 100% deri në vitin 2027.	Vlera aktuale e treguesit 0	0	750,000	750,000	50%	100%
	Numri i masave të reja IPARD III të akredituara për zbatim do të arrijë në 5 deri në vitin 2024 dhe në 9 deri në vitin 2027.	Vlera aktuale e treguesit 0	-	-	-	5	9
	Legjislacioni i përditësuar për bujqësinë organike dhe një departament i MBZHR-së me personel shtesë për këtë sektor do të arrihet në nivelin 100% në vitin 2024.	Vlera aktuale e treguesit 0	25,000	25,000	25,000	100%	100%
	Numri i	Vlera	N:50,000	N:75,000	N:75,000	5	5

	departamenteve të MBZHR-së dhe agjencive të varura të trajnuara për negociatat me BE-në do të arrijë në 5 deri në vitin 2024.	aktuale e treguesit 0					
	Numri i stafit të trajnuar të MBZHR-së për përcaktimin e kompetencave të institucioneve dhe specialistëve të përfshirë në skemën PMO/TMGJ dhe për procedurat e kontrollit dhe verifikimit të produkteve PMO/TMGJ do të arrijë në 10 deri në vitin 2024 dhe në 20 deri në vitin 2027.	Vlera aktuale e treguesit 0	-	-	-	10	20
	Deri në vitin 2024 do të realizohet një fushatë për promovimin e	Vlera aktuale e treguesit 0	0	N:250,00 0	N:250,00 0	1	1

		produkteve tradicionale dhe produkteve PMO/TMGJ						
	Projektet AT për përafrimin e legjislacionit të BE-së në Kapitullin 12	Niveli i përditësimit dhe përmirësimit të bazës së të dhënave të Regjistrit të Kafshëve dhe sigurimi i një lidhjeje të mirë me bazat e tjera të të dhënave dhe përditësimi i bazës ligjore përkatëse do të arrijë nivelin 80% të numrit të kafshëve deri në vitin 2024 dhe në nivelin 100% deri në vitin 2027.		Nuk mund të përcaktohet – duhet të kryhet si një vlerësim fillestar	N:100,000	N:100,000	80%	100%
		Niveli i përgatitjes së planeve të veprimit për mbushjen e boshllëqeve institucionale në lidhje me ushqimin	Nuk mund të përcaktohet - (TAIEX ose projekte të	-	-	-	100%	100%

		për blegtorinë, për gjurmueshmërinë e nënprodukteve shtazore (mish dhe produkte të qumështit) do të përmirësohet në masën 100% deri në vitin 2024.	tjera të vogla AT)					
		Konsolidimi plotë i programeve të kontrollit të sëmundjeve të kafshëve (plani i monitorimit në lidhje me sëmundjet e kafshëve dhe për vlerësimin e nënprodukteve/rrezikut për fermat dhe për operatorët e biznesit) do të arrihet në masën 100 deri në vitin 2024.	Nuk mund të përcaktohet - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)	-	-	-	100%	100%
		Niveli i përmirësimit të procedurave të	Nuk mund të përcaktohet	-	-	-	100%	100%

		kontrollit dhe logjistikës së nevojshme për kontrollet (përfshirë laboratorët e specializuar) dhe bazat e të dhënave përkatëse do të arrijë masën 100% deri në vitin 2024.	et - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT					
		Numri i marrëveshjeve të bashkëpunimit ndërkufitar për parandalimin e sëmundjeve endemike rajonale dhe për sëmundjet e reja/shpërthimet e reja do të jetë 2 deri në vitin 2024 dhe 3 deri në vitin 2027.		0	0	N:50,000	2	3
		Numri i personave të trajnuar për kontrollet mbi ruajtjen dhe përdorimin e pesticideve në nivel		0	0	N:50,000	30	50

	ferme dhe për zbulimin e mbetjeve të pesticideve në bimë do të arrijë në 30 deri në vitin 2024 dhe në 50 deri në vitin 2027.						
	Niveli i procedurave të unifikuara të regjistrimit për inputet bujqësore do të arrijë masën 100% deri në vitin 2024.	Nuk mund të përcaktohet - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT	-	-	-	100%	100%
	Numri i stafit të trajnuar për monitorimin e standardeve të sigurisë ushqimore për fabrikat e agropërpunimit do të rritet në 30 deri në vitin 2024 dhe në 50 deri në vitin 2027.		0	0	N:50,000	30	50
	Numri i stafit të	Nuk mund	-	-	-	10	10

	trajnuar për metodën e akreditimit të laboratorëve rajonalë do të arrijë në 10 deri në vitin 2024.	të përcaktohet - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT					
	Niveli i konsolidimit të një Plani të Veprimit për përmirësimin e cilësisë së qumështit do të jetë në masën 100% deri në vitin 2024	Nuk mund të përcaktohet - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT	-	-	-	100%	100%
	Niveli i zbatimit të Planit të Veprimit për përmirësimin e cilësisë së qumështit do të arrijë masën 100 deri në vitin 2027	Nuk mund të përcaktohet - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT	-	-	-	0	100%
	Numri i departamenteve dhe		N:50,000	N:50,000	N:50,000	3	3

		agjencive të MBZHR-së të trajnuar për negociatat me BE-në do arrijë numrin 3 deri në vitin 2024.						
	Projektet AT për përafrimin e legjislacionit të BE-së në Kapitullin 13	Numri i stafit të trajnuar të MBZHR-së për negociatat me BE-në do arrijë në 5 deri në vitin 2024.	Nuk mund të përcaktohet - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT	-	-	-	5	5
	AT për të dhënat statistikore për treguesit mjedisorë bazë të kontekstit	Niveli i gatishmërisë institucionale për monitorimin e treguesve mjedisorë që lidhen me PPB do të arrijë në 30% deri në vitin 2024 dhe në 50% deri në vitin 2027		0	N:200,000	N:200,000	30% ?	50%
	AT për krijimin e një njësie të analizës ekonomike në MBZHR	Deri në vitin 2024 do të ngrihet dhe do të jetë plotësisht		0	N:25,000	N:25,000	1	1

		funkionale një njësi e e analizave ekonomike.						
	AT për futjen e KQBB-ve të thjeshtuara të kushteve të mira bujqësore dhe mjedisore	Niveli i gatishmërisë institucionale për të prezantuar KMBM do të arrijë në 50% deri në vitin 2024 dhe në 100% deri në vitin 2027.	Nuk mund të përcaktohet - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)	-	-	-	50%	100%
	AT për hartimin e Kodit të Praktikave të Mira Bujqësore për parandalimin dhe reduktimin e ndotjes me nitrato të shkaktuar nga bujqësia dhe për hartimin e Kodit të Praktikave të Mira Bujqësore për Reduktimin e Emetimeve të Amoniakut..	Niveli i gatishmërisë institucionale për të futur në zbatim Kodin e Praktikave të Mira Bujqësore për parandalimin dhe reduktimin e ndotjes me nitrato të shkaktuar nga bujqësia dhe për hartimin e Kodit të Praktikave të Mira Bujqësore për Reduktimin e Emetimeve të		0	-	N:50,000	50%	100%

		Amoniakut do të arrijë në 50% deri në vitin 2024 dhe në 100% deri në vitin 2027.						
	AT për konsolidimin e kapaciteteve institucionale për menaxhimin e sistemeve të ujitjes dhe kullimit	Numri i stafit të MBZHR-së, bashkive dhe shoqatave të përdoruesve të ujit të trajnuar për transferimin e të drejtave të përdorimit tek shoqatat e përdoruesve të ujit për kanalet dytësore dhe terciare dhe për rehabilitimin dhe menaxhimin e sistemeve të ujitjes dhe kullimit do të arrijë në 50 deri në vitin 2024 dhe në 100 deri në vitin 2027.		0	-	N:50,000	50	100
	AT për marketing të drejtpërdrejtë dhe	Niveli i përshtatjes dhe vënies në	Nuk mund të	-	-	-	100%	100%

	strukturimin e zinxhirëve të shkurtër të furnizimit	zbatim të Udhëzimit Nr. 5 datë 4.5.2018 të MBZHR që mbështet regjistrimin e prodhuesve të vegjël ushqimorë, produkte ushqimore tradicionale) do të arrijë në 100% deri në vitin 2024.	përcaktohet - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)					
		Niveli i përfshirjes në legjislacionin kombëtar të përkufizimeve të mëposhtme fermer / fermer i vogël / fermer gjysmë tregtar / komercial (ose fermer i madh), shitës i drejtpërdrejtë dhe ai mbi zinxhirin e shkurtër të furnizimit do të bëhet në masën 100% deri në vitin 2024.	Nuk mund të përcaktohet - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)	-	-	-	100%	100%

	<p>Niveli i gatishmërisë teknike dhe institucionale për të përgatitur, publikuar dhe promovuar Udhëzime të reja për Praktikën e Miratimit të Higjienës Ushqimore dhe kryerjen e vetëkontrollit nga fermerët dhe përpunuesit artizanal të ushqimit të regjistruar në MBZHR, udhëzues dhe material trajnimi për rritjen e njohurive dhe aftësive të prodhuesve të vegjël të ushqimit do të arrijë në 100% deri në vitin 2024.</p>		N:30,000 -	-	-	100%	100%
	<p>Numri i stafit të trajnuar të AKU për forcimin e</p>	<p>Nuk mund të përcaktohet</p>	-	-	-	10	20

	besueshmërisë së sistemeve të gjurmueshmërisë së ushqimit do të arrijë në 10 deri në vitin 2024 dhe në 20 deri në vitin 2027.	et - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)					
	Numri i skemave të reja vullnetare të cilësisë së ushqimit të prezantuara (p.sh., "marketing i drejtpërdrejtë në bujqësi", "blerje në fermë", "produkte ushqimore tradicionale të prodhuara në mënyrë artizanale" - gjithashtu si skema pilot) për prodhuesit e vegjël të ushqimit do të arrijë në 4 deri në vitin 2027	Nuk mund të përcaktohet et - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)	-	-	-	0	4

OBJEKTIVI HORIZONTAL 2 / TREGUESI <i>nuk ka tregues rezultati, pasi objektivi horizontal</i>	Vlera treguesit		Objekti vi për	Objektiv i për
--	------------------------	--	-----------------------	-----------------------

	<i>është nënkuptuar që përfshihet në treguesit në nivelin e të gjithë treguesve të tjerë të mësipërm</i> <i>Objektivat e përgjithshëm dhe ato specifik përkatës të mësipërm</i>	bazë 2019		vitin 2024	vitin 2027		
Objektivi horizontal 2 – Transferimi i njohurive dhe inovacionit në sektorin e bujqësisë dhe zhvillimin rural							
	Treguesi i Impaktit 2.1: “Sistemi i Njohurive dhe Inovacionit në Bujqësi (SNJIB - AKIS)” deri në vitin 2024 është ngritur dhe funksionon në formë pilot dhe është plotësisht funksional deri në vitin	aktualisht nuk ka një vlerë bazë		(Pilot)	100% (Plotësisht në funksion)		
Masa / Veprimi / Ndërhyrja	Treguesi i output-it	BK, IPA III, IPARD III dhe donatorë të tjerë (për t'u specifikuar)	Buxheti i alokuar (Euro) 2022 – 2024 (N = nevojitet, nuk mbulohet nga buxheti kombëtar/buxheti IPA III)			Objekti vi për vitin 2024	Objektiv i për vitin 2027
			2022	2023	2024		
Hartimi i Konceptit strategjik mbi ngritjen e sistemi SNJIB për Shqipërinë është miratuar nga QSH	Koncepti strategjik mbi ngritjen e sistemi SNJIB (AKIS) për Shqipërinë është miratuar nga QSH deri në vitin 2025	NB		Donatorët TAIEX BK	Donatorët TAIEX BK		1
Hartimi i Konceptit	Koncepti strategjik				Donatorët		1

	strategjik mbi integrimin dhe rolin e AREBve dhe të QTTBve në sistemin SNJIB në përputhje me dispozitat e PPB pas 2021	mbi përfshirjen, rolin dhe funksionin e SHKF dhe QTTB-ve në sistemin SNJIB (AKIS) është miratuar nga MBZHR deri në vitin 2027				t TAIEX BK ndoshta IPARD III		
	Mbështetje për ngritjen e strukturave operacionale në kontaktin e SNJIB si psh grupet operacionale, rrjetet tematike në nivel kombëtar të bazuar në iniciativën e organizatave të fermervve por edhe të ARBs, QTTBve, AUT etj	Deri në vitin 2027 janë ngritur deri në 5 struktura sipas SINJB (AKIS)			Donatorët TAIEX BK ndoshta IPARD III	Donatorët TAIEX BK ndoshta IPARD III		5
	Kontratat e shërbimeve dhe mbështetje direkte financiare për ofrimin e këshillimit për fermat	Numri i fermerëve të këshilluar/trajnuar në vit (IPARD III – Masa 10 buxhet) do të arrijë 25,200 deri në vitin 2027.		200,000	300,000	400,000	12,600	25,200
	Mbështetje për Fermat demonstruese	Numri i fermave demonstruese të ngritura deri në		0	N:100,000	N:100,000	50	150

		vitin 2024 arrin në 50 ndërsa deri në vitin 2027 në 150 ferma.						
	AT për marketing të drejtpërdrejtë dhe zinxhirë të shkurtër të furnizimit	Numri i fermerëve dhe prodhuesve të vegjël të ushqimit të trajnuar në marketing & komunikim mbi zinxhirët e shkurtër të furnizimit me ushqim (skemat në fermë dhe jashtë fermës), shitje drejt bujtinave do të arrijë në 100 deri në vitin 2024 dhe në 500 deri në vitin 2027.		0	N:250,00 0	N:250,00 0	100	500
	AT për promovimin e bujqësisë organike	Deri në vitin 2024 do të realizohet një fushatë promovuese të ofruara për bujqësinë organike		0	N:250,00 0	N:250,00 0	1	1
	AT për promovimin e agroturizmit/turizmit rural	Niveli i zbatimit të një standardit të	E pazbatues	-	-	-	100%	100%

		rishikuar të cilësisë për akomodimin për agroturizmin / turizmin rural do të jetë i zbatueshëm në masën 100% deri në vitin 2024	hme - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)					
		Deri në vitin 2024 do të arrijë në 500 dhe deri në vitin 2027 numri i fermerëve, popullatës rurale dhe zyrtarëve të trajnuar për standardet e udhëtimit cilësor dhe të sigurt.		0	N:100,000	N:100,000	500	1,000
	Mbështetje fillestare (start-up) për të rinjtë e diplomuar në sektorin e bujqësisë	Deri në vitin 2024 do të arrijë ne 50 dhe deri në vitin 2027 në 300 numri i të rinjve të diplomuar të trajnuar për marrjen e granteve për bujqësi		N:5,000	N:5,000	N:5,000	50	300
	AT mbi mundësitë e	Deri në vitin 2024	E	-	-	-	10	10

	bioekonomisë	do të arrijë ne 10 numri i zyrtarëve të trajnuar për ngritjen e një platforme të njohurive shkencore, inovacionit dhe ndryshimit të teknologjive mbi proceset e bazuara në ekonominë bio bujqësore dhe pyjore	pazbatues hme - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)					
	AT dhe kërkime mbi bioekonominë dhe ekonominë rrethore të bazuar në bio (biomasa e bazuar në bujqësi dhe pyje, biokarburantet)	Niveli i gatishmërisë së Planit të Veprimit për promovimin e bio-ekonomisë do të jetë në masën 100% deri në vitin 2024		0	0	N:50,000	100%	100%
	Krijimi i një Qendre Kombëtare Kërkimore për Shkencat e Peshkimit në Shqipëri	Deri në vitin 2027 do të ngrihet dhe jetë në funksion të plotë Qendra Kombëtare e Shkencave të Peshkimit.	NA – nevojitet një studim fizibiliteti	NA	NA	NA	70%	100%
	Përgatitja e një plani	Deri në vitin 2024		0	N:200,00	0	100%	100%

	veprimi për zbatimin e dispozitave të Axfordës së Gjellbër të Ballkanit Perëndimor	do të arrihet në masën 100 niveli i gatishmërisë së Planit të Veprimit për zbatimin e dispozitave të Axfordës së Gjellbër të Ballkanit Perëndimor			0			
	AT mbi iniciativat lokale	Deri në vitin 2024 janë trajnuar 10 persona që bëjnë pjesë në stafin e trajnuar të GVV-ve dhe anëtarë të rrjetit rural në çështjet financiare-administrative, menaxhuese dhe komunikuese		N:50,000	N:50,000	N:50,000	10	10
		Numri i stafit të RrKZHR dhe MBZHR të trajnuar në rrjetet rurale do të arrijë në 50 deri në vitin 2024	E pazbatueshme - (TAIEX ose projekte të tjera të vogla AT)	-	-	-	50	50

3.2 Plani i Veprimit i MBZHR-së për 2022 – 2024 për përgatitjen dhe zbatimin e ndërhyrjeve

Plani i Veprimit paraqet një vështrim të përgjithshëm për tre vitet e para të zbatimit 2022 – 2024 të SBZHRP-së mbi veprimet që do të ndërmerren nën drejtimin e institucionit përgjegjës për përgatitjen dhe zbatimin e mekanizmit të ndërhyrjes të përshkruar në kapitullin. **Error! Reference source not found..**

Tabela 3-2: Plani i Veprimit i i MBZHR-së për periudhën 2022 – 2024 në zbatim të SARDF 2021 - 2027

Institucioni lider	Mekanizmat e Ndërhyrjes	Veprimet	2022	2023	2024
MBZHR	Mbështetje me të ardhura për sektorët e orientuar nga tregu (perimet, frutat dhe ullinjë)	Përcaktimi i sasisë së mbështetjes për ha dhe/ose ton; përgatitja dhe miratimi i dispozitave të përshtatshmërisë		X	X
		Planifikimi i pjesës së buxhetit kombëtar për këtë mbështetje / buxhetit afatmesëm për 2025 - 2027			X
AZHBR		Përgatitja e modelit të kërkesës për pagesë të vetme dhe të procedurave të zbatimit (të gjitha tipet e pagesave të Shtyllës I duhet të jenë pjesë e një skeme pagese të vetme, e nisur nga zbatimi në fillim të çdo viti)	X	X	X
		Zgjerimi i sistemit TI të AZHBR-së		X	X

AZHBR	Mbështetja me të ardhura për fermën për SBSH / ferma	<p>Zbatimi vjetor si zakonisht edhe për për masat e nisura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konsolidimi i sistemit të TI nga: - Zhvillimi dhe ngritja e regjistrit të fermave, - Zhvillimi dhe ngritja e SIPT (LPIS), - Përgatitja e procedurave të kontrollit për KMBM, - Rishikimi i përlllogaritjes së pagesës / kompensimit për bujqësinë organike duke përfshirë kostot e transaksionit (kostot vjetore me inspektime dhe çertifikim), - Përgatitja e udhëzimeve ose procedurave për përditësimin e bazës së të dhënave të çmimeve të referencës, - Kalimi drejt pagesave plotësisht të shkëputura (për ha), - Konsolidimi i procedurave dhe i sistemit TI për marrjen e aplikacioneve on-line. 	x	x	x
AZHBR	Mbështetje me të ardhurave për fermë për fermat e kafshëve	<p>Konsolidimi i sistemit të TI-së nga :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zhvillimi i regjistrit të fermave, - Lidhja e sistemit TI të AZHBR me sistemin RUDA dhe zhvillimi i kontroleve administrative për numrin e kafshëve, - Kalimi drejt pagesave për krerë të kafshëve 	x	x	x

MBZHR Drejtoritë e Politikave	Skema e Sigurimeve Bujqësore	Fillimi i diskutimit me organizatat e fermerëve dhe kompanitë e sigurimeve për skemën më të përshtatshme të zbatimit	x	x	
		Përcaktimi i sasisë së mbështetjes për ha dhe/ose ton; përgatitja dhe miratimi i dispozitave të përshtatshmërisë		x	x
		Përgatitja e ndarjes së buxhetit kombëtar / buxhetit afatmesëm për 2025 – 2027			x
AZHBR		Përgatitja e modelit të kërkesës për pagesën e vetme dhe procedurat e zbatimit	x	x	x
		Përgatitja e sistemit TI të AZHBR-së		x	x
Drejtoritë e Politikave MBZHR	Kompensimi për naftën në bujqësi	Monitorim i skemës dhe vazhdimi / përmirësimi i saj	x		
IPARD AM MBZHR	Masat IPARD III: M1, M3, M7, M9	<ul style="list-style-type: none"> - Rishikimi nëse është e nevojshme i Udhëzuesit për Aplikantët dhe procedurat e vlerësimit - Përgatitja e ToR-ve dhe aranzhimeve të prokurimit sipas M9 - Përgatitja e raporteve për Komitetin e Monitorimit IPARD III, Komisionin Evropian, NIPAC dhe NAO mbi progresin në shfrytëzimin e fondeve, outputet dhe rezultatet. 	x	x	x
IPARD AM MBZHR + AZHBR	Masat IPARD III: M4, M5, M6, M10, M11	Përgatitja për akreditim dhe marrja e përgjegjësisë (besueshmërisë)	x	x	x

<p>IPARD AM MBZHR + AZHBR</p>	<p>Zbatimi i qasjes LEADER</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Miratimi i ligjit kombëtar për GVV-të - Përgatitja e SZHL duhet të sigurohet paraprakisht, duke përgatitur kështu përzgjedhjen e GVV-ve - Përzgjedhja e GVV-ve (përfshirë GVV-të e reja) duhet të fillojë sa më shpejt që të jetë e mundur, duke shtjelluar në këtë mënyrë një financim të mundshëm paraprak. - Përgatitja e SZHL-ve duhet të mbështetet në një model të ofruar nga MBPZHR-ja. Për të gjitha SZHL-të e dorëzuara në lidhje me modelin, pagesat duhet të konsiderohen të shpenzuara siç duhet dhe të mos ri-merren përsëri. - Kostot e funksionimit (kostot operacionale) për të siguruar funksionimin e GVV-ve dhe SZHL-ja e përgatitur duhet të sigurohen sa më shpejt që të jetë e mundur. - Duhet të zbatohet një sistem zbatimi për sigurimin në kohë të rimbursimit të kostove të funksionimit për GVV-të përgjatë aktivitetit të tyre. 	<p>X</p>	<p>X</p>	
<p>IPARD AM MBZHR</p>	<p>Reflektim / analiza dhe konsultime si e dhe përgatitje për masa të reja (alternative) IPARD:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Konsolidimi i ligjit për organizatat e prodhuesve - Adresimi i tregut informal të frutave dhe perimeve 	<p>X</p>	<p>X</p>	<p>X</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Ngritja e AKIS - Grupet e prodhuesve të ullinjve, frutave dhe perimeve (M2) - Menaxhimi i gjerë i kullotave (nën M4) - Ngritja e AKIS - Instrumentet financiare (M12) 	<ul style="list-style-type: none"> - Praktikrat tradicionale të menaxhimit të kullotave të promovuara sipas një skeme agro-mjedisore - Përgatitja e veprimeve për promovimin e një skeme kreditore (me normë interesi të subvencionuar). - Analizat studimore përkatëse dhe mbledhja e evidencave (të dhënave) si bazë për hartimin e masave të reja dhe t ngritjes së kapaciteteve për zbatimin e tyre 			
MBZHR Departamenti i Politikave AZHBR	Grant për instalimin (start-up) e fermerëve të rinj	Përgatitja e një mase të re për fermerët e rinj në buxhetin kombëtar. Përcaktimi i shumës së mbështetjes dhe miratimi i dispozitave të pranueshmërisë	x	x	
		Planifikimi i buxhetit kombëtar / buxhetit afatmesëm për 2025 – 2027 për mbështetjen e kësaj mase			x
		Përgatitja e Udhëzuesit për Aplikantët dhe procedurat e zbatimit			x
		Përgatitja e sistemit TI të AZHBR-së			x
MBZHR Departamenti i Politikave AZHBR	Skema e cilësisë së qumështit dhe skemat eko	Fillimi i diskutimit me organizatat e fermerëve dhe kompanitë e sigurimit për skemën më të përshtatshme të zbatimit	x	x	
		Përcaktimi i sasisë së mbështetjes për ha dhe/ose ton; përgatitja dhe miratimi i dispozitave të përshtatshme		x	x
		Përgatitja e ndarjes së buxhetit kombëtar /			x

		buxhetit afatmesëm për 2025 – 2027			
		Përgatitja e modelit të kërkesës për pagesë të vetme dhe procedurat e zbatimit	x	x	x
		Përgatitja e sistemit TI të AZHBR-së		x	x
MBZHR Departamenti i Politikave IPARD AM	AT për të dhënat statistikore për treguesit bazë sektorial të kontekstit	Përgatitja e Termave të Referencës dhe buxhetit	x	x	
	AT për të dhënat statistikore për treguesit bazë mjedisor të kontekstit	Hapja e tenderit në kuadër të masës AT të IPARD M9		x	x
		Menaxhimi i zbatimit të projektit			x
MBZHR	Grante për rehabilitimin e sistemit të ujitjes dhe kullimit	Përditësimi i planit të veprimit për investimet në bujqësi bazuar në buxhetin në dispozicion dhe monitorimi i investimeve të MBZHR-së.	x	x	x
Drejtoria e Politikave MBZHR, Drejtoria për Bashkëpunim Ndërkombëtar në bashkëpunim të ngushtë me Drejtoritë e tjera Teknike përkatëse	Mbështetje AT : - AT për ngritjen e një njësie të analizës ekonomike - AT për futjen e KMBM-ve - AT për hartimin e Kodit të Praktikave të Mira Bujqësore për parandalimin dhe reduktimin e ndotjes me nitrate të shkaktuar nga bujqësia dhe për për Reduktimin e Emetimeve të Amoniakut. - AT për grante për sistemet kolektive të menaxhimit të	Hyrja në diskutim me donatorët e mundshëm për atraktivitetin e mbështetjes/projekteve financiare në koherencë me nevojat e ndërhyrjeve dhe mekanizmin e zbatimit të tyre. Emërimi i stafit të çdo Drejtorie përgjegjëse për AT-në kishte nevojë për ndërhyrje Përgatitja e ToR-ve për mbështetjen e planifikuar të AT	x	x	x

	<p>plehut organik - projekt pilot</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përgatitja e Planit të Veprimit për zbatimin e dispozitave të Agjendës së Gjelbër të Vëndeve të Ballkanit Perëndimor (AGJVBP). - AT për konsolidimin e kapaciteteve institucionale për menaxhimin e sistemeve të ujitjes dhe kullimit - AT për skemat e cilësisë - AT për Skemat Ekologjike – projekt pilot - AT për menaxhimin e gjerë të kullotave – projekt pilot - Kontratat e shërbimeve për ofrimin e këshillave për fermerët dhe zhvillimin rural dhe fermat demonstruese - AT për Global GAP dhe ARPKK - AT mbi iniciativat lokale - AT për promovimin e agroturizmit/turizmit rural 				
--	--	--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - AT për marketing të drejtpërdrejtë dhe zinxhirë të shkurtër të furnizimit - Grantet si mbështetje fillestare për të rinjtë e diplomuar në sektorin e bujqësisë - Studim parafizibiliteti i rrjetit rrugor pyjor - AT mbi mundësitë e bioekonomisë - AT dhe kërkime mbi bioekominë dhe ekonominë rrethore të bazuar në bio (bujqësia dhe biomasa e bazuar në pyje, biokarburantet) 				
--	--	--	--	--	--

<p>Drejtoria e Politikave MBZHR, AZHBR, IPARD AM</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Projektet AT për përafrimin e legjislacionit të BE-së në Kapitullin 11 - Krijimi i RRDHLLF (FADN) dhe një njësie në MBZHR për analiza ekonomike; - Prezantimi i ndër-përputhshmërisë (KMBM si hap i parë); - Përfshirja e SHKF (me fokus në KMBM) në SHKSHZ, dhe forcimi i mëtejshëm i departamentit drejt zbatimit të AKIS; - Konsolidimi i regjistrit të fermave (përfshirë lidhjen e tij TI me bazat e tjera të të dhënave); - Zhvillimi i mëtejshëm i IACS, përfshirë zhvillimin e LPIS - Sistemet e TI-së duhet të forcohen drejt një IACS të plotë, lidhjet me bazat e tjera të të dhënave kombëtare për të lejuar kontrolle të kryqëzuara; 	<p>Identifikimi i llojit më të përshtatshëm të mbështetjes së AT (TAIEX, IPA III, Donatorët) dhe inicimi i veprimeve/përgatitja e kërkesave</p> <p>MBZHR dhe AZHBR duhet të ndajnë burime të mjaftueshme njerëzore shtesë për ndërhyrjet/veprimet e reja.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>	<p>x</p>
---	---	---	-----------------	-----------------	-----------------

	<ul style="list-style-type: none"> - Përditësimi i legjislacionit për bujqësinë organike, verërat dhe OP dhe rritja e kapaciteteve (stafeve) të MBZHR - AT duhet të konsolidojë njësinë e asistencës teknike për IPARD III; - Të fillohet me përdorimin e kostove standarde / konfigurimin dhe të përdpret një bazë të dhënash referencë çmimesh. 				
MBZHR dhe agjencitë e varura	<ul style="list-style-type: none"> - Projektet AT për përafrimin e legjislacionit të BE-së në Kapitullin 12 - Përditësimi dhe përmirësimi i mëtejshëm i bazës së të dhënave të Regjistrit të Kafshëve dhe sigurimi i një lidhjeje të mirë me bazat e 	<p>Identifikimi i llojit më të përshtatshëm të mbështetjes së AT (TAIEX, IPA III, Donatorët) dhe inicimi i veprimeve/përgatitja e kërkesave.</p> <p>MBZHR dhe agjencitë e varura duhet të ndajnë burime të mjaftueshme njerëzore shtesë për ndërhyrjet / veprimet e reja.</p>	X	X	X

	<p>tjera të të dhënave dhe përditësimi i bazës ligjore përkatëse;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përgatitja e planeve të veprimit për boshllëqet institucionale në lidhje me ushqimin e kafshëve, gjurmueshmërinë e nënprodukteve shtazore (mishi dhe produktet e qumështit), konsolidimin e mëtejshëm të programeve të kontrollit të sëmundjeve të kafshëve (plani i monitorimit për sëmundjet e kafshëve dhe për nënproduktet/ vlerësimi i riskut për fermat dhe për operatorët e biznesit) etj.; - Përmirësimi i të gjitha procedurave të kontrollit, logjistikës së nevojshme për kontrollet (përfshirë laboratorët e specializuar) dhe bazat e të dhënave përkatëse; - Bashkëpunimi ndërkufitar për parandalimin e 				
--	--	--	--	--	--

	<p>sëmundjeve endemike rajonale dhe për sëmundjet e reja/shpërthimet e reja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përdorimi i pesticideve në nivel ferme dhe zbulimi i mbetjeve të pesticideve në bimë; - Unifikimi i procedurave të ndryshme të regjistrimit të inputeve bujqësore; - Monitorimi i standardeve të sigurisë ushqimore për fabrikat e agropërpunimit; - Organizimi i laboratorëve për sigurinë ushqimore, shëndetin e kafshëve dhe mbrojtjen e bimëve - Hartimi i një plani veprimi për përmirësimin e cilësisë së qumështit - Këshillim për negociatat me BE-në. 				
MBZHR DP e Peshkimit dhe akuakulturës	Grantet për rinovimin e flotës së peshkimit, pa rritur përpjekjet e peshkimit	Sigurimi i një procesi zbatimi operacional dhe transparent të buxhetit kombëtar të alokuar	x	x	x
	Investime për përmirësimin e kapacitetit ankorues të anijeve të peshkimit	Sigurimi i një procesi zbatimi operacional dhe transparent të buxhetit kombëtar të alokuar			

	Vazhdimi i programit të tregut të peshkut me shumicë duke rritur formalizimin e sektorit .	Hyrja në diskutim me donatorët potencial për atraktivitetin e mbështetjes financiare .			
	Programi mbështetës për FF dhe formalizimi i sektorit dhe ndërtimi i vendeve të zbarkimit për peshkimin në shkallë të vogël		x	x	x
	Rritja e kuotave të eksportit të BE-së për speciet që aktualisht janë nën këtë kufizim	Përgatitja e një strategjie negociimi me BE-në për temën e kuotave të peshkimit .	x		
	Llojet e reja që i nënshtrohen përpunimit (p.sh., molusqet).	IPARD III Masa 3 duhet të konsolidohet duke u dhënë përparësi përpunuesve të peshkut duke diversifikuar prodhimin e tyre.	x		
MBZHR DP Peshkimit dhe akuakultura	Prodhimi i ushqimit të akuakulturës dhe trajtimet e “nënprodukteve ”	Hyrja në diskutim me donatorët e mundshëm për atraktivitetin e mbështetjes financiare / projekteve në koherencë me nevojat e ndërhyrjeve dhe mekanizmin e tyre të zbatimit Përpunimi i nënprodukteve duhet të kontrollohet sipas IPARD III (diversifikimi) Emërimi i stafit të çdo Drejtorie përgjegjëse për AT-në kishte nevojë për ndërhyrje Përgatitja e ToR-ve për mbështetjen e planifikuar të AT	x	x	x
	Zhvillimi i akuakulturës së qëndrueshme, në përputhje me mjedisin				
	Grante për zhvillimin e ekonomisë blu dhe zhvillimin e turizmit detar				
	AT për zhvillimin e “ekonomisë blu” dhe zhvillimin e turizmit detar				

